

ជីវប្រវត្តិរបស់

អ៊ូហ្គាំ អាឡិ صلوات الله عليه والسلام

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

បញ្ជីមាតិកា

១-កំណើតនិងយុវភាព.....	4
កំណើត	4
ក្រោមម្លប់ព្រះសាស្តា <small>صلوات الله عليه وآله وسلم</small>	5
យុវជនបម្រើអ៊ីស្លាម	6
ទំព័រសីលធម៌របស់អាល្លា <small>صلوات الله عليه والسلام</small>	10
២-ក្រោយពីបណ្តាំនៅក្នុងខ្សែ-យុម	13
ការបង្ហើយសាសនា	13
ឧត្តរាធិការ.....	15
៣-រដ្ឋាភិបាលរបស់ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់មុស្លីម	19
អាល្លាប្រឈមនឹងពួកបះបោរ.....	19
ទុក្ខរកម្មរបស់អាល្លា <small>صلوات الله عليه والسلام</small>	21
សម្រង់សីលធម៌ត្រចះត្រចង់របស់អាល្លា <small>صلوات الله عليه والسلام</small> ក្នុងទំព័រប្រវត្តិសាស្ត្រ	24
៤-តួយ៉ាងសុក្រីតរបស់យុត្តិធម៌.....	26
១-អ៊ីម៉ារបស់ជនក្រីក្រ	26
២-ការលុបបំបាត់ឯកសិទ្ធិ	28
សម្រង់ព្រះរចនៈត្រចះត្រចង់	30
អត្តសញ្ញាណរបស់អ៊ីម៉ារ <small>صلوات الله عليه والسلام</small>	30

១-កំណើតនិងយុវភាព

កំណើត

ថ្ងៃសុក្រទី ១៣ ខែរ៉យ៉ាប ឆ្នាំទី ២៣ មុនសករាជហ៊ុចរ៉ោះត្តិ ទារកមួយរូបបានប្រសូតឡើងនៅក្នុងគ្រួសារ អាហ្វិ ត្រីលីប ។ ទារកនេះបានបំភ្លឺម៉ាកកាស៊ូនិងភពផែនដែនចក្រវាលទាំងមូល ។

ព្រឹត្តិការណ៍នេះបានកើតឡើងកាលម្ចាស់បាស់ ឌីពុកមារបស់ព្រះសាស្តា កំពុងអង្គុយជាមួយបុរស គូរយំស្នំម្នាក់ទៀតនៅក្បែរកាក្កុបាស់ ។ បុរសទាំងពីរនាក់បានឃើញនារីបាស៊ី-ហ្វាស្តីមម្នាក់មកកាន់កាក្កុបាស់ គឺ ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូ បុត្រីរបស់អាសាដ្ឋ (فاطمة بنت أسد) ភរិយារបស់អាហ្វិ ត្រីលីប (ابو طالب) ។

ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូបានធ្វើពិធីដើរឆ្ងលកាក្កុបាស់ព្រមទាំងបូងស្ងួងអល់ឡោះហ្វី ដោយដើរមើលទៅឯលើ មេយ ថា៖ "ព្រះម្ចាស់អើយ! ខ្ញុំម្ចាស់ជឿព្រះអង្គ, ជឿព្រះសាស្តា ទាំងអស់, និងព្រះគម្ពីរទាំងអស់ដែលព្រះអង្គ បានចាត់បញ្ជូនមក ។ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំម្ចាស់ជឿព្រះវចនៈទាំងអស់របស់អ៊ីបរហ៊ុម ព្រះបុព្វបុរសរបស់ខ្ញុំម្ចាស់ ដែលបានសាងសង់ព្រះមហាគ្រឹះស្ថានបុរាណនេះ ។ ក្នុងនាមនៃឯកសិទ្ធិរបស់បុគ្គលដែលបានសាងសង់ព្រះមហា គ្រឹះស្ថាននេះ ក្នុងនាមនៃឯកសិទ្ធិរបស់ទារកដែលនៅក្នុងផ្ទៃទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំម្ចាស់នេះ សូមព្រះអង្គ, មេត្តាជួយឲ្យ ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំម្ចាស់ប្រសូតបុត្រមកដោយងាយស្រួលផង!"

នៅទីនេះ ទិដ្ឋភាពអស្ចារ្យមួយបានកើតឡើងគឺ៖ អល់ឡោះហ្វី បានធ្វើឲ្យស្រ្តីមានសទ្ធាជ្រះថ្លារូបនេះ សមបំណង ហើយឲ្យមានក្រហែងនៅលើជញ្ជាំងកាក្កុបាស់បើកឡើងដើម្បីឲ្យស្រ្តីមានជំនឿស៊ប់ចិត្តរូបនេះចូល ទៅខាងក្នុង រួចហើយបិទជិតវិញភ្លាម ។

ភ័យរន្ធត់ដោយសារទិដ្ឋភាពនេះ ម្ចាស់បាស់បានរត់ទៅរកពួកបាស៊ី-ហ្វាស្តីមដើម្បីសូមជំនួយពីនារីពីរឃើ នាក់ ។ ដំណឹងនេះបានលេចពេញនគរម៉ាកកាស៊ូ ។ មនុស្សសន្លឹកសន្លាប់បានចោមពោមកាក្កុបាស់ហើយបាន ឆ្ងល់ជុំវិញកាក្កុបាស់តែមិនអាចចូលទៅខាងក្នុងនោះបានទេ ។

មនុស្សទូទៅភ័យរន្ធត់ ។ គេបានរង់ចាំអស់បួនថ្ងៃទើបឃើញហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូចេញមកវិញ បីកូនទើបនឹងប្រសូត ក្នុងដៃ ។ មនុស្សម្នាសូរគ្នាថាតើទារកដ៏រុងរឿងនេះមាននាមអ្វីទៅ ហ្វាទ្វីម៉ាស៊ូបានថា៖ "ឈ្មោះអាឡី លើសនាម លើសនាម លើសនាម ! នៅ ក្នុងព្រះមហាគ្រឹះស្ថានរបស់អល់ឡោះហ្វី, ខ្ញុំបានឮសម្លេងមួយចេញមកពីកន្លែងអាថ៌កំបាំង បញ្ជាឲ្យខ្ញុំហៅទារក នេះថាអាឡី លើសនាម លើសនាម លើសនាម ។"

មូហាំម៉ាដ្ឋ បានយកអាឡី មកចិញ្ចឹម ។ អាឡី មានកំពូលសំណាងណាស់ដែលមានគ្រូបាឡាយ និងអាណាព្យាបាលប្រសើរបំផុតក្នុងភពផែនដែនចក្រវាល ។ នៅក្នុងសុន្ទរកថាល្បីល្បាញរបស់ព្រះអង្គ មួយ អាឡី បានតំណាលប្រាប់យើងនូវចំណុចពាក់ព័ន្ធនឹងជីវិតរស់នៅមួយចំនួនអាស្រ័យឯកសិទ្ធិដ៏ធំធេង នេះ ។ ត្រង់នេះយើងលើកយកមកតែមួយចំណុចគឺ សេចក្តីថ្នាក់ថ្នមទន់ភ្លន់ផ្អែមល្អែមនិងចិត្តសប្បុរសដែលអាឡី

صلوات الله عليه والسلام បានស្គាល់កាលពីនៅវ័យកុមារ និងសេចក្តីប្រយ័ត្នប្រយែងផ្ចិតផ្ចង់ពិសេសដែលព្រះអាណាព្យាបាល صلوات الله عليه وآله របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានមកលើរូបព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله នោះធំធេងក្រៃលែង និងខុសធម្មតាក្នុងចំណោមពួកអាវ៉ាប់នាសម័យនោះ ។

ក្រោមម្លប់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله

ចាប់តាំងពីអាយុប្រាំមួយឆ្នាំមកម៉្លេះ អាលី صلوات الله عليه والسلام មិនដែលឃ្លាតពីម្តាយម៉ែ ទេ ដែលជាអាណាព្យាបាល និងត្រូវរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នោះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តែងតែតាមព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ដូចស្រមោលអន្ទោលតាមប្រាណ ។ រៀងរាល់ថ្ងៃ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ស្រង់យកនូវសីលធម៌ដ៏ថ្លៃថ្នូរ ព្រះអភិញ្ញានិងព្រះប្រាជ្ញាញាណរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ។ រៀងរាល់ឆ្នាំ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទៅឯគុហាហ៊ីរអ៊ី (حراء) ជាមួយព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ហើយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាមនុស្សម្នាក់គត់ដែលបានឃើញព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله សន្ទនាជាមួយព្រះម្ចាស់ عز وجل របស់ព្រះអង្គខ្ញុំ ។ អស់មួយរយៈពេល មានតែអាលី صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំខ្ញីយ៉ាស្ម سلام الله عليه និងព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ទេជាមុស្លីម ហើយមានតែនៅក្នុងផ្ទះរបស់អ្នកទាំងបី عليهم السلام ទេដែលគេគោរពបូជាអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل នោះ ។

លុះអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل បានបញ្ជាឲ្យព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ عز وجل ជាសំគៀនគ្រួសារធំរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ហើយឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله កោះហៅពួកគេមកកាន់សាសនាអ៊ីស្លាម ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានចាត់ឲ្យអាលីរៀបចំអាហារលៀងភ្លៀវសែសិបនាក់ និងឲ្យអញ្ជើញសាច់ញាតិបាតា-ហ្វាស៊ីម ជាពិសេសឪពុកមាទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله គឺ អាប៊ូត្លីលីប (ابو طالب) អាប៊ូបាស់ (عباس) ហ្វាស៊ីម (حمزة) និងអាប៊ូ ឡាហ្វាប៊ូ (أبو لهب) ។

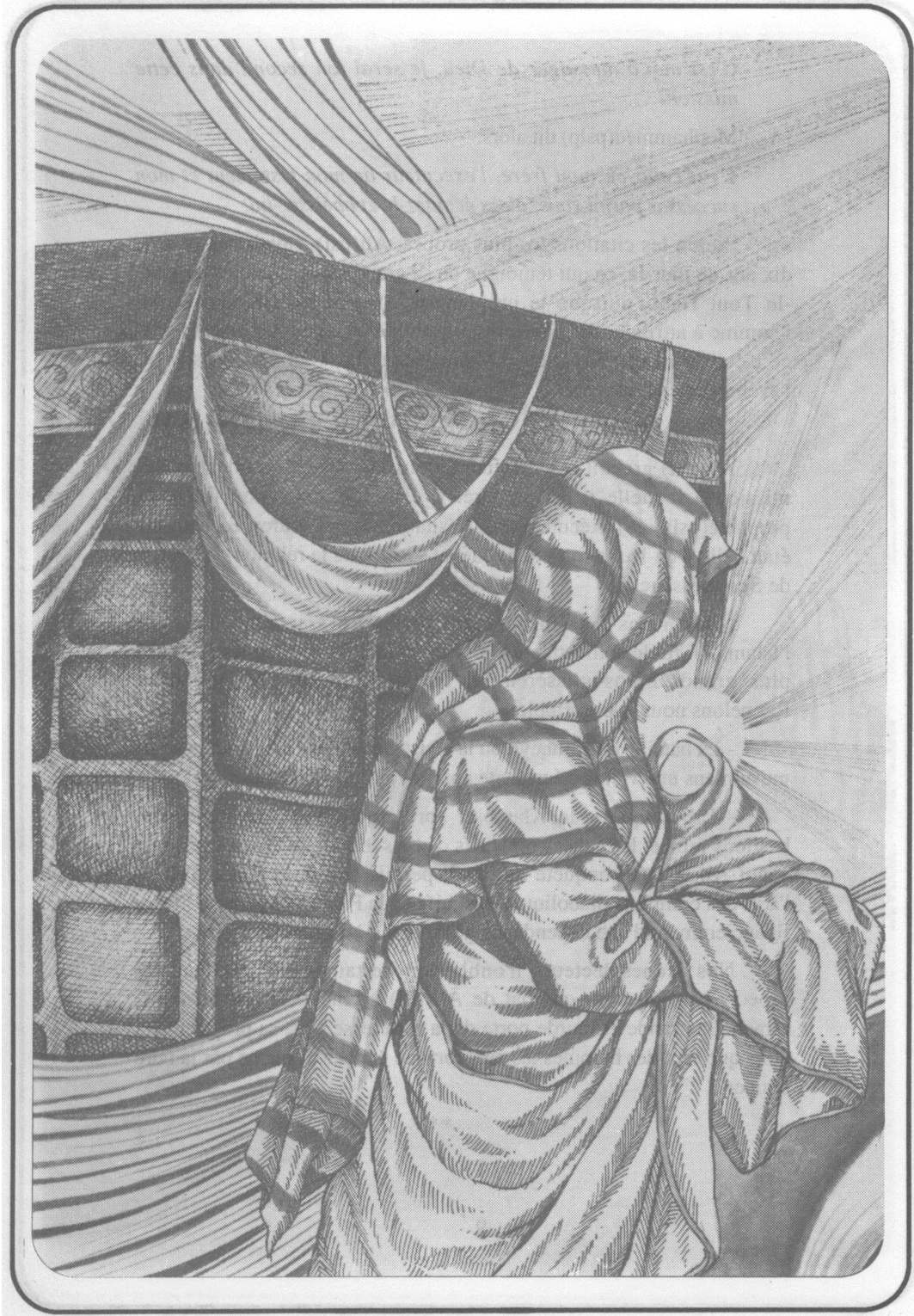
លុះភ្លៀវបានមកជុំគ្នាហើយ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានប្រកាសថា៖ "កូនចៅអាប៊ូខុល-មុត្តត្ថីលីប (عبد المطلب) អើយ! ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله មិនស្គាល់យុវជនអាវ៉ាប់ណាទេ ដែលអាចនាំមកទុយប្រជារាស្ត្ររបស់ខ្លួននូវអ្វីដែលល្អប្រសើរបំផុតលើសអ្វីដែលខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله នាំមកនេះ គឺ៖ ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله នាំមកឲ្យអស់លោកនូវសម្បត្តិនៃលោកនេះនិងលោកមុខ! អស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះដ៏មហាខ្ពង់ខ្ពស់ បានដាក់ព្រះបញ្ជាមកលើខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ហៅអស់លោកមករកព្រះអង្គ عز وجل! ដូច្នេះ អ្នកណា ក្នុងចំណោមអស់លោក ស្ម័គ្រចិត្តជួយខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله និងគាំទ្រខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ក្នុងបេសកកម្មនេះ អ្នកនោះជាបងប្អូនខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ជាអ្នកស្នងខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ពេលអត់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله និងជាអ្នកបំពេញតាមបណ្តាំខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ។"

ទាំងអស់គ្នាបានថយក្រោយ ។ ឪពុកមាមួយចំនួនរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានប្រព្រឹត្តិមិនសមគួរមកលើក្លួយខ្លួន ។ មានតែអាលី صلوات الله عليه والسلام ម្នាក់ទេដែលលើកដៃ ហើយថា៖ "ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله អស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل អើយ ទូលបង្គំជាដៃស្តាំរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ក្នុងបេសកកម្មនេះ ។"

ម្តាយម៉ែ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖ "បុរសរូបនេះជាបងប្អូនរបស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ជាអ្នកបំពេញតាមបំណងខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله និងជាអ្នកស្នងខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ក្នុងចំណោមអស់លោក ។ ដូច្នេះ ចូរអស់លោកស្តាប់គេនិងស្តាប់ឱវាទគេ!"

យោលតាមសេចក្តីរាយការណ៍ទៀងត្រង់ កាលនោះអាលី صلوات الله عليه والسلام មានអាយុមិនលើសពីដប់ឆ្នាំទេ សឲ្យឃើញថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានគុណសម្បត្តិខ្ពង់ខ្ពស់សម្រាប់អស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ព្រោះព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ពិតជាមិនមែន

បុគ្គលដែលប្រគល់កិច្ចការសំខាន់ៗទៅក្មេងវ័យប៉ុណ្ណោះនោះទេ ប្រសិនបើអស់ឡោះហ្ន៎ ព្រះទ្រង់ញាណសព្វសារពើ ព្រះដែលដឹងព្រឹត្តិការណ៍ក្នុងអនាគតកាលនោះ មិនបានដាក់ព្រះបញ្ជាមកឲ្យធ្វើបែបនេះទេនោះ ។

យុវជនបម្រើអ៊ីស្លាម

អាលីបានធាត់ធំនៅក្នុងលក្ខខណ្ឌប្រសើរ ដើម្បីបំពេញបេសកកម្មដែលត្រូវបានគ្រោងទុកសម្រាប់ព្រះអង្គនោះ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាសាវ័កភក្តីរបស់ព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه និងជាអ្នកអនុវត្តតាមបញ្ជាព្រះអង្គ صلوات الله عليه ឥតរូញរា ។ ព្រះ

អង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាយុវជនខ្លាំងក្លានិងបូជាខ្លួនបម្រើសាសនាអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل និងបម្រើសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ព្រះអង្គ عز وجل ។

យើងបានដឹងហើយថានៅក្នុងសមរក្ខមិសំខាន់ៗរបស់អ៊ីស្លាម អាលី صلوات الله عليه والسلام ជាយុទ្ធជនបូជាខ្លួននិងមិនដែលបរាជ័យទេ ។ វីរបុរសល្បីៗរលំដូល ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام រឹងជំហរជានិច្ច គ្មាននរណាប៉ះពាល់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានឡើយ ។ យើងរំលឹកឡើងវិញនូវគំរូមួយចំនួនគឺ៖

-សមរក្ខមិហ្ន៎ណែន់ (حنين) ការប្រយុទ្ធផតស៊ូរបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام បាននាំជ័យជំនះយ៉ាងត្រចះត្រចង់មកឲ្យភាគីមុស្លីម បន្ទាប់ពីស្មានថាទទួលបរាជ័យហើយនោះ ។

-ការវាយយកបានខ្ទប់បារ(خبير) បន្ទាប់ពីមូលដ្ឋានទ័ពយ៉ាហ្វិដ្វីបានតស៊ូ និងបន្ទាប់ពីមេបញ្ជាការមុស្លីម ទាំងឡាយដែលត្រូវចាត់បញ្ជូនមកមុនអាលី صلوات الله عليه والسلام នោះបានទទួលបរាជ័យ... ការវាយយកបាននេះបានធ្វើឲ្យ ភាគីមុស្លីមចៀសផុតពីផែនការអាក្រក់របស់ពួកយ៉ាហ្វិដ្វីនៃឧបទ្វីបអារ៉ាប់ និងរួចផុតពីការពឹងពាក់គេក្នុងរឿង ថវិកាដែលផ្អែកទៅលើពួកព្រឹទ្ធិករ។

យើងមិនភ្លេចឡើយចំណុចអង់អាចក្លាហាននៃការប្រយុទ្ធតស៊ូរបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام នៅឯខ្ទប់បារនោះ។ តើ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនបានកន្ត្រាក់ទ្វារបន្ទាយដែលធំនិងធ្ងន់ដោយដៃព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេ ដែលបុរសខ្លាំងជាងគេប្រាំពីរ នាក់មិនអាចធ្វើឲ្យវាកម្រើកបានផងនោះ?

តែភាពអង់អាចក្លាហានមួយ ក្នុងចំណោមភាពអង់អាចក្លាហានទាំងឡាយរបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام គឺការប្រឈម នឹងសេចក្តីស្លាប់ជួសព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله នាយប់ដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ភៀសខ្លួននោះដិតជាប់នៅក្នុងអារម្មណ៍យើងជា និច្ច។ យើងចាំបានយ៉ាងច្បាស់ថាភាគីគូរវ័យស្មើបានចាត់ឲ្យកុលសម្ព័ន្ធនីមួយៗបញ្ជូនយុទ្ធជនម្នាក់មកសម្លាប់ព្រះ សាស្តា صلوات الله عليه وآله ក្នុងយប់នោះ ពួកឃាតករទាំងនេះបានភ្ញាក់ផ្អើល ក្រោយពីបានរង់ចាំយ៉ាងយូរ ដែលបានឃើញអាលី صلوات الله عليه والسلام ផ្ទុំនៅក្នុងគ្រែមូហាំម៉ាដ្ឋ صلوات الله عليه وآله ហើយពួកគេបានរត់ប្រាស់អាយុពេលអាលី صلوات الله عليه والسلام លោតចេញពីគ្រែប្រុងខ្លួន ប្រយុទ្ធ។

អាលី صلوات الله عليه والسلام ជាយុទ្ធជនដ៏អស្ចារ្យបំផុតដែលនៅខាងព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله អល់ឡោះហ្វី عز وجل ។ ជាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជា ដាវដំបូងបង្អស់របស់អ៊ីស្លាម។ មួយជីវិតព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបម្រើកិច្ចការនានាដែលមានតែ អល់ឡោះហ្វី عز وجل និងព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ عز وجل ទេអាចកាត់ថ្លៃបាន។

តែមិនត្រូវឲ្យយុវភាពរបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام ដែលប្រកបដោយលក្ខណៈប្រយុទ្ធតស៊ូនោះ បិទបាំងការពិតដ៏ សំខាន់នោះទេគឺ៖ សាសនាអ៊ីស្លាមកំពុងតែស្ថិតនៅក្នុងស្ថានភាពមួយដែលតម្រូវឲ្យធ្វើសង្គ្រាមជាចាំបាច់។ អ្នក មានជំនឿទាំងអស់ត្រូវតែខិតខំប្រឹងប្រែងចូលរួមតាមសមត្ថភាពខ្លួន។ ដូច្នោះមិនមែនកម្លាំងកាយអាលី صلوات الله عليه والسلام នោះទេដែលបានធ្វើឲ្យការប្រយុទ្ធរបស់អ៊ីស្លាមនោះជាការប្រយុទ្ធអបរាជ័យ តែភ័ក្តីភាពនិងសេចក្តីស្រឡាញ់ឥត ព្រំដែនចំពោះសាសនាអ៊ីស្លាម និងចំពោះប្រេសិតរបស់សាសនាអ៊ីស្លាមនោះទេដែលធ្វើការប្រយុទ្ធនោះ អបរាជ័យ។

ពិតណាស់ ភ័ក្តីភាពតម្រូវឲ្យអ្នកមានសទ្ធាគ្រប់រូបទៅជាយុទ្ធជនជំនាញពីព្រោះភាគីមុស្លីមចាំបាច់ត្រូវតស៊ូ ដោយមធ្យោបាយយោធា។ នេះគឺលក្ខណៈពិសេសទូទៅរបស់គ្រប់សង្គ្រាមការពារខ្លួន ហើយអ្វីដែលប្រចក្ស នោះគឺ សមរក្ខមិទាំងអស់របស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ជាសមរក្ខមិការពារខ្លួន។

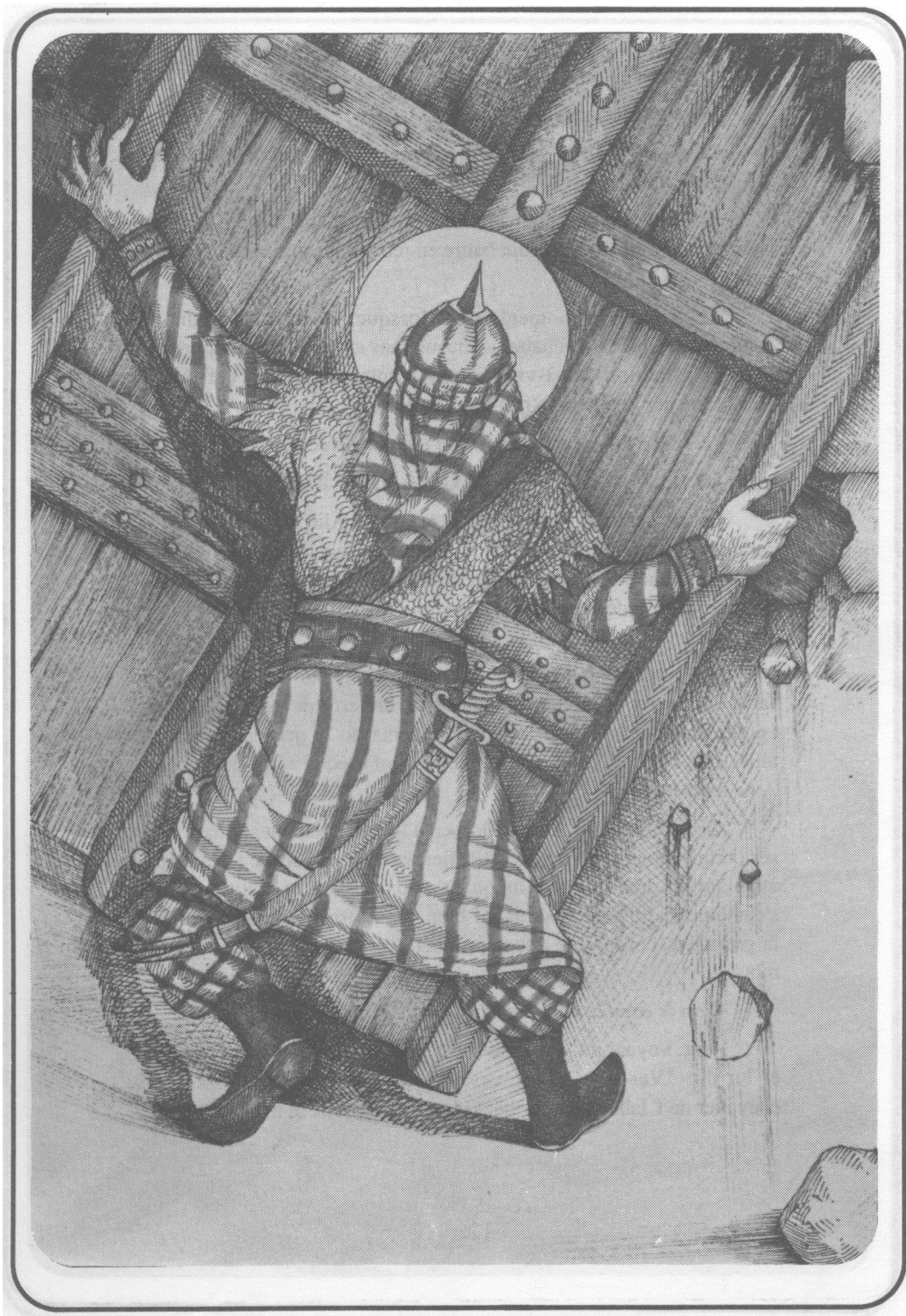
ម្យ៉ាងទៀត យើងបានដឹងហើយថាហេតុអ្វីបានជាព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានជ្រើសរើសអាលី صلوات الله عليه والسلام ក្នុងចំណោម សាវកទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله នោះ ដើម្បីជួយគាំទ្រព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ក្នុងរដ្ឋាភិបាលម៉ាឌីណាស៊ូ ក្នុងគ្រាដែលពួកពុត ត្បុតធ្វើផែនការណ៍សម្ងាត់កាន់តែគ្រោះថ្នាក់ឡើងៗ។

ទាំងនេះសូមឲ្យយើងឃើញថាអាលី صلوات الله عليه والسلام មិនត្រឹមតែជាអ្នកចម្បាំងប៉ុណ្ណោះទេ តែព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាមេដឹកនាំ នយោបាយផងដែរដែលមានសមត្ថភាពស្នងព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានក្នុងស្ថានភាពលំបាក។

កិច្ចការទាំងឡាយដែលអាលី صلوات الله عليه والسلام បានធ្វើដើម្បីសាសនាអ៊ីស្លាម កាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នៅក្មេងនោះ មាន សារសំខាន់បំផុតពីរដែលអាចពោលសង្ខេបបានដូចតទៅគឺ៖

សារសំខាន់បំផុតទីមួយ នៅក្នុងសមរក្ខមិខាន់ដាក់ (الخدق) ឬសមរក្ខមិប្រឡាយ កាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានកាត់ក្បាលរឺបុរសរបស់ភាគីពហុទេពនិយមទាំងមូល ដែលមានឈ្មោះថា អ៊ារូ អ៊ុបនូ អ្នកបំប្លែង-វាដូ ដែលយើងបានដឹងរួចមកហើយនោះ ។

ព្រះសាស្ត្រា صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈកាលនោះថា៖ "ការប្រយុទ្ធរបស់អ៊ុបនូ صلوات الله عليه والسلام នាថ្ងៃសមរក្ខមិប្រឡាយស្មើនឹងការគោរពបូជាអស់ឡោះហ្វ៊ូដ៍, ដោយស្មោះអស់ពីចិត្តពីរលោកទាំងពីរ ។"

មែន ការវាយប្រហារនោះជាការវាយផ្តាច់ក្បាលភាគីពហុទេពនិយម ។ បន្ទាប់ពីការវាយប្រហារនេះ ភាគី

ពហុទេពនិយមបានដកថយជាចាំបាច់រហូតដល់បែកខ្ញែកអស់ទាំងស្រុង ។

សារសំខាន់បំផុតទីពីរគឺ៖ នៅពេលត្រឡប់មកពីសមរក្ខមិមួយ យុទ្ធជនមុស្លីមម្នាក់ត្រូវព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله កាត់ទោសព្រោះតែបានប្រទូសប្រនាំងមេបញ្ជាការអាលី صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈកាលនោះថា៖ "សច្ចធម៌នៅជាប់នឹងអាលី صلوات الله عليه والسلام អាលី صلوات الله عليه والسلام នៅជាប់នឹងសច្ចធម៌ជានិច្ច ។"

ទំព័រសីលធម៌របស់អាលី صلوات الله عليه والسلام

គេមិនអាចថ្លែងអំពីយុវភាពរបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام និងការបម្រើសាសនាអ៊ីស្លាមរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដោយចោលចរិយាសម្បត្តិរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នោះបានទេ ។ ចរិយាសម្បត្តិព្រះអង្គតែមួយប៉ែកនេះ صلوات الله عليه والسلام សុខុមនិងបរិបូរក្រៃពេក មួយវគ្គធំទើបពិពណ៌នាអធិប្បាយអស់ ។ សារកក្កីរូបនេះមានសីលធម៌ថ្លៃថ្នូរនិងស្មោះស្ម័គ្រក៏ក្តីចំពោះព្រះសាស្តាចុងក្រោយបង្អស់ ។

ត្រង់នេះ យើងគ្រាន់តែបើកឲ្យឃើញនូវរស្មីចែងចាំងដ៏តូចមួយដែលអាចឆ្លុះបញ្ចាំងឲ្យយើងឃើញនូវពិភពគុណធម៌ដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមរបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام បាន ។ គេឃើញមានគុណធម៌ដ៏ឧត្តុង្គឧត្តមនេះនៅក្នុងសមរក្ខមិដ៏សម្បើមនោះម្តងទៀត(ដែលហៅថាសមរក្ខមិប្រឡាយនោះ) នៅពេលប្រយុទ្ធតតូដដែលទល់នឹងអារូ អ៊ីបនូ អាប់ខុល-វ៉ាដូ រឺបុរសរបស់ភាគីពហុទេពនិយមនោះ ។

ពេលអារូ អ៊ីបនូ អាប់ខុល-វ៉ាដូ បានវាយទម្លុះកងទ័ពស្រួចមុស្លីមជាមួយបក្សពួកខ្លួន បានបបួលយុទ្ធជនអ៊ីស្លាមប្រយុទ្ធតតូ បានសើចចំអកឲ្យខ្លួនពួកគេ និងភាពខ្ជាប់ខ្ជួនពួកគេនោះ អាលី صلوات الله عليه والسلام បានស្ទុះទៅរកអារូ អ៊ីបនូ អាប់ខុល-វ៉ាដូយ៉ាងរហ័សទាំងពិបាកចិត្តដោយសារតែព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានភារកិច្ចទទួលខុសត្រូវ ។ ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈសង្ខេបអំពីរឿងនេះថា៖ "នេះគឺការប្រយុទ្ធរបស់ជំនឿទាំងមូលទល់នឹងលទ្ធិគ្មានសាសនា ។"

ដោយបានឃើញយុវជនមួយរូបដើរចូលមករកខ្លួន អារូ អ៊ីបនូ អាប់ខុល-វ៉ាដូបានប្រមាថអាលី صلوات الله عليه والسلام មិនព្រមប្រយុទ្ធទល់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេ ហើយថា៖ "ឯងចេញទៅ! អញមិនចង់សម្លាប់ឯងទេ!" តែរឺបុរសអ៊ីស្លាមបានឆ្លើយយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់ថា៖ "តែខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ចង់សម្លាប់អ្នកឯង ។"

លុះអារូ អ៊ីបនូ អាប់ខុល-វ៉ាដូបានរលំក្រោមការវាយប្រហាររបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام ដេកនៅលើផ្ទៃដី ឃើញគូប្រយុទ្ធរបស់ខ្លួនដើរចូលមកកាត់ក្បាលខ្លួន អារូ អ៊ីបនូ អាប់ខុល-វ៉ាដូបានស្តោះទឹកមាត់ដាក់មុខអាលី صلوات الله عليه والسلام ។ គួរតែអាលី صلوات الله عليه والسلام បង្ហើយជីវិតបុរសអស់ទ្វារបនោះភ្លាមៗ ផ្ទុយទៅវិញ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានឈប់មួយស្របក់ រង់ចាំឲ្យបាត់ក្រោធសិន បន្ទាប់ពីនោះទើបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បង្ហើយជីវិតអារូ អ៊ីបនូ អាប់ខុល-វ៉ាដូ ។

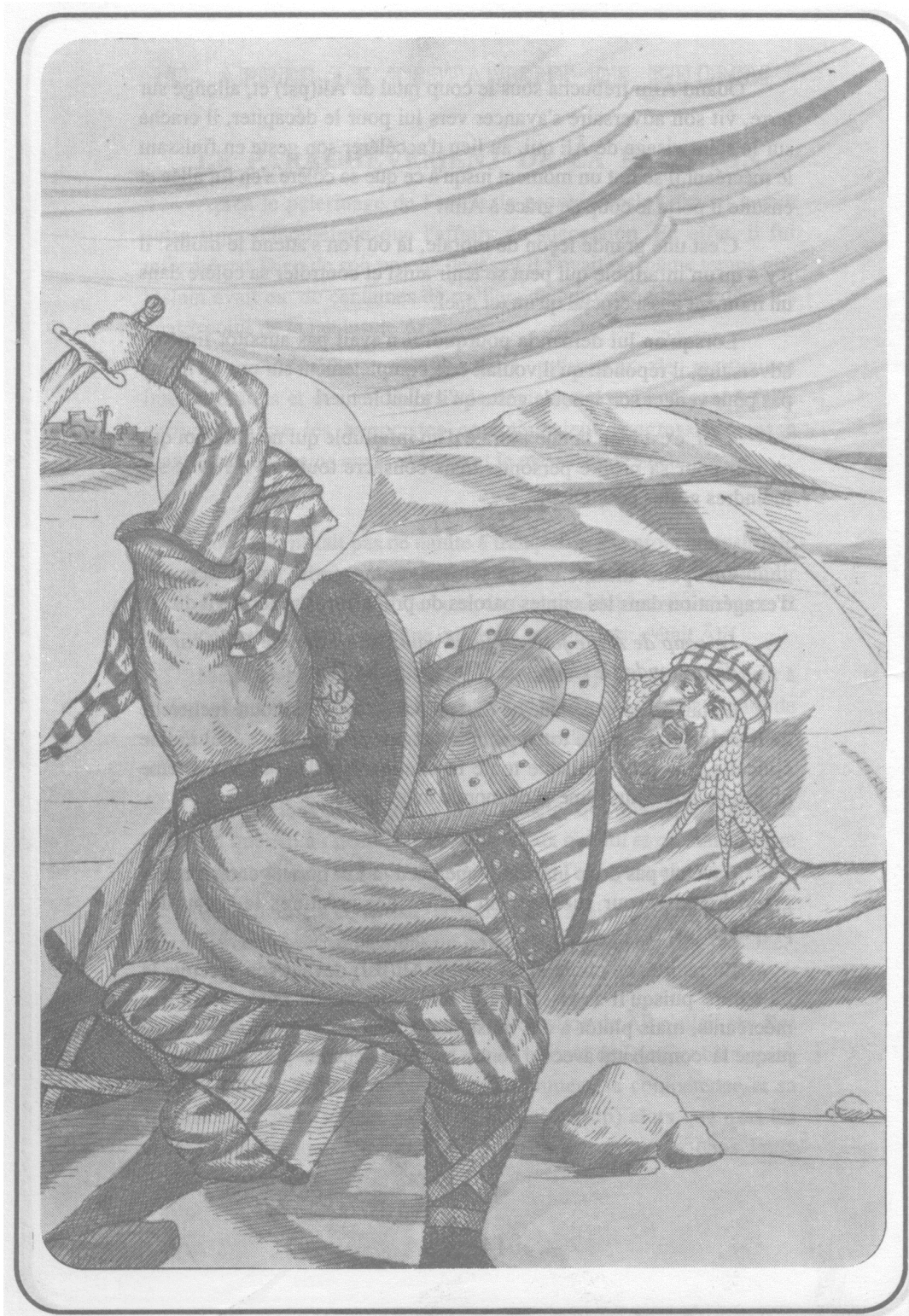
នេះគឺមេរៀនសីលធម៌ដ៏ធំធេងមួយ ដែលគេមិនអាចនឹកស្មានដល់បាន ។ មានតែបុគ្គលមិនចេះភាន់ច្រឡំទេដែលអាចគ្រប់គ្រងខ្លួនឯងបានដូច្នោះ និងអាចគ្រប់គ្រងកំហឹងខ្លួនឯងបាននៅពេលស្តាប់រសក្នុងការប្រយុទ្ធតតូនោះ ។

ពេលគេបានសួរអាលី صلوات الله عليه والسلام ថាហេតុអ្វីព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនសម្លាប់គូប្រយុទ្ធព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ភ្លាមៗនោះ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានតបថា ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចង់ឲ្យរូបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជឿជាក់យ៉ាងច្បាស់ថាមិនមែនដើម្បីសងសឹកទេធ្វើ

صلوات الله عليه والسلام បានតបថា

អប្រិយរបស់អ្នក អ៊ីបនូ អាប់ខុល-វ៉ាដូនោះទេដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងសម្លាប់គាត់នោះ ។

នេះគឺសីលធម៌របស់បុគ្គលដែលមិនចេះកាន់ច្រឡំមែន ដែលមិនធ្វើអ្វីដើម្បីខ្លួនឯងទេ តែខិតខំសង្វេគ្រប់ប្រការដើម្បីអស់ឡោះហ្ន៎ عجل ។

ពេលនេះគេអាចយល់បានយ៉ាងងាយស្រួលថាព្រះសាស្ត្រាមិនបាននិយាយពន្លឺសទេ កាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានព្រះចនៈថា៖ "ការប្រយុទ្ធរបស់អ៊ីម៉ាអាលី صلوات الله عليه والسلام នាថ្ងៃសមរម្យប្រឡាយស្មើនឹងការគោរពបូជាអស់ឡោះហ្ន៎ عجل ដោយស្មោះអស់ពីចិត្តពីលោកទាំងពីរ(មនុស្សនិងអទិស្សមាន" យ៉ូន") ។"

នោះមិនមែនការប្រយុទ្ធដើម្បីខ្លួនឯង ឬដើម្បីកិត្យានុភាពទេ តែដើម្បីសព្វព្រះហឫទ័យអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل តែមួយគត់។ នេះឯងរស្មីចែងចាំងនោះ មិនលើសពីនេះទេ ។ អាលី صلوات الله عليه والسلام ស្ថិតនៅក្នុងកម្រិតមហាក្លឹននិងសីលធម៌ ឧត្តុង្គឧត្តមនេះអស់មួយព្រះជន្មព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។

មិនមែនជាការចៃដន៍ទេដែលអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل បានជ្រើសរើសអគ្គបុរសលំដាប់ថ្នាក់នេះ ដើម្បីស្នងព្រះបរម គ្រូរបស់សព្វសត្វលោក ព្រះសាស្តាចុងក្រោយបង្អស់នោះ ។

ការពិត ការជ្រើសរើសនេះបានធ្វើឲ្យអាលី صلوات الله عليه والسلام ប្រឈមនឹងបញ្ហាដ៏លំបាកបំផុតមួយ ព្រោះពេលនេះមិន មែនប្រឈមមុខនឹងពួកអសទ្ធានោះទេ តែប្រឈមមុខនឹងពួកមុស្លីមនោះវិញ គឺមុស្លីមភាគច្រើនដែលរហូតមក ដល់ពេលនេះតែងតែប្រយុទ្ធរួមជាមួយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទល់នឹងសត្រូវរួម ។

២-ក្រោយពីបណ្តាំនៅក្តីខ្សែ-យុម

ការបង្ហើយសាសនា

បន្ទាប់ពីបានធ្វើពិធីធម្មយាត្រា(ពិធីហុចច្បុយ)លាគ្នា មានតែរឿងស្នងតំណែងទេដែលធ្វើឲ្យព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានម្ត ។ ពិតណាស់ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានទទួលដំណឹងពីអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ជិតចូលទិវង្គតហើយ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានឃើញផងដែរថាមានអ្នកតាមសាសនាអ៊ីស្លាមច្រើនរយពាន់នាក់នៅគ្រប់ទិសទាំងបួននៃឧបទ្វីបអាភ័ប ។

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានឃើញដែរនូវច្រើនផលអាក្រក់ដំបូងនៃការបកស្រាយ ឃើញការទេរទៅរកភាពរៀចរ ចាប់ផ្តើមលេចឡើង ហើយឃើញពួកពុកពុតត្រូវចាប់ផ្តើមប្រព្រឹត្តអំពើហិង្សាបន្តិចម្តងៗមកលើសាសនាអ៊ីស្លាមនិង មកលើព្រះសាស្តាអស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ។

អ្វីទាំងនេះធ្វើឲ្យព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានម្តតស្រាក ។ អ្នកស្នងតំណែងត្រូវតែមានជំហរទ្រាំទ្រការកិច្ចនេះ បាន ត្រូវមានលក្ខខណ្ឌសីលធម៌ត្រឹមត្រូវនិងមានសមត្ថភាពស្រដៀងព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ដែរ ។ មានតែបុគ្គលម្នាក់ទេដែល មានគុណសម្បត្តិទាំងនេះ គឺអាលី صلوات الله عليه والسلام ។

តែមេត្តិយ័ស្តីដែលទើបនឹងបានផ្លាស់សាសនាមកកាន់សាសនាអ៊ីស្លាមនោះ ដែលពាំទុកនូវគំនុំតក្កេច បាន ចំពោះរូបអាលី صلوات الله عليه والسلام ដែលបានសម្លាប់បងប្អូនពួកគេក្នុងសមរម្យនានានោះ នឹងព្រមទទួលការតែងតាំង អាលី صلوات الله عليه والسلام ទេ ?

បណ្តាសាវកមុនៗរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ដែលបានមកកាន់សាសនាអ៊ីស្លាមក្រោយអាលី صلوات الله عليه والسلام នោះ មាន រឹយចាស់ជាងអាលី صلوات الله عليه والسلام ពួកគេមួយចំនួនសង្ឃឹមស្នងតំណែង ។ តើពួកគេនឹងព្រមទទួលការតែងតាំងអាលី صلوات الله عليه والسلام ដែរទេ ?

ម្យ៉ាងទៀត សម័យនោះ អាលី صلوات الله عليه والسلام មានព្រះជន្មតែសាមសិបបីឆ្នាំទេ ចំណែកឯសាវកមួយចំនួនរបស់ព្រះ សាស្តា صلوات الله عليه وآله មានអាយុលើសហុកសិបឆ្នាំ ។

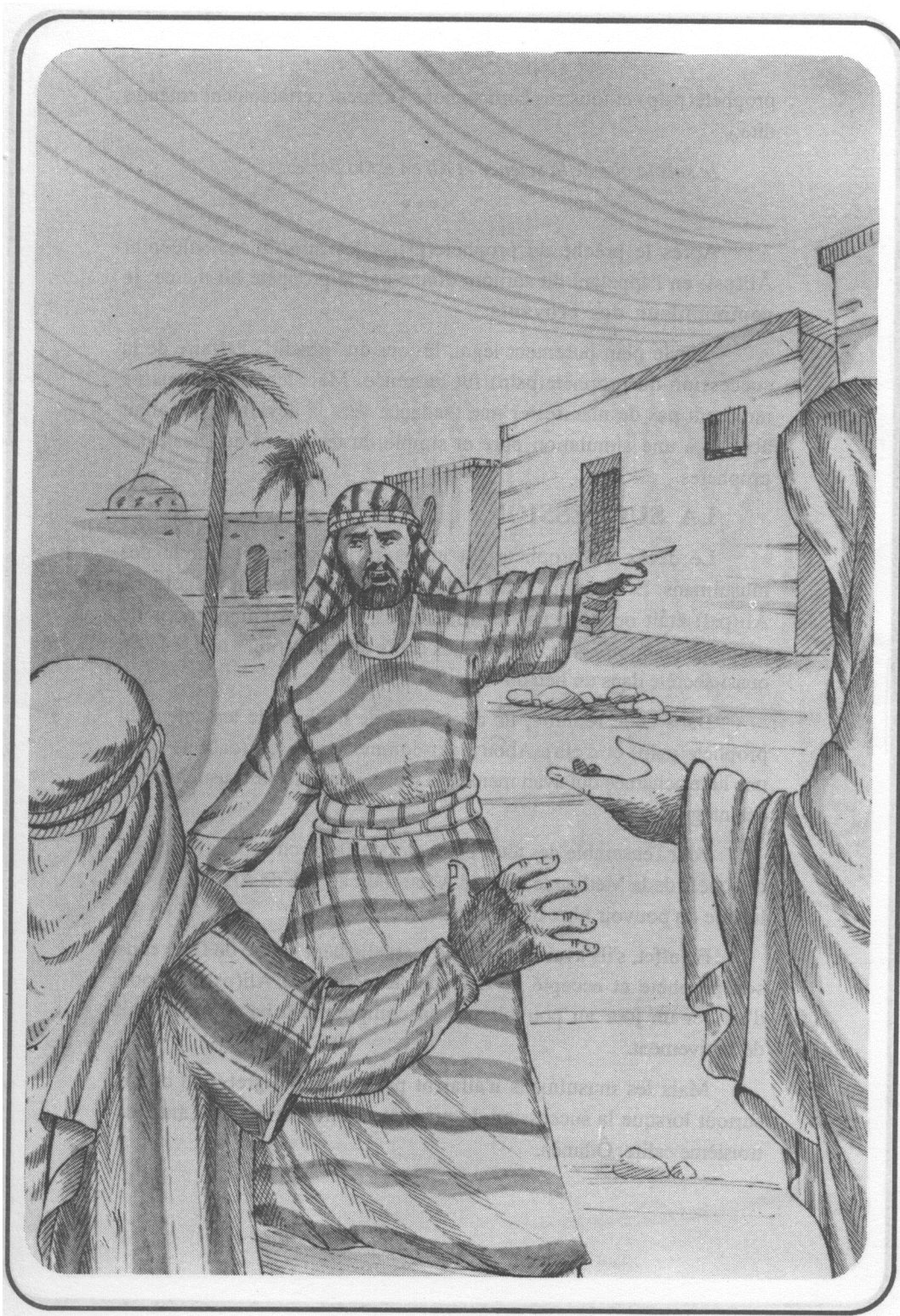
សញ្ញាសំគាល់ទាំងនេះបញ្ជាក់ប្រាប់ថា គេនឹងមិនព្រមទទួលស្គាល់ការតែងតាំងអាលី صلوات الله عليه والسلام ទេ ។ នេះគឺ ព្រះឆន្ទៈរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ហើយជាព្រះឆន្ទៈរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ផងដែរដែល ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ព្រះ អង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបង្ហាញឲ្យឃើញសមត្ថភាពព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យ៉ាងគ្រប់គ្រាន់ និងបានបង្ហាញឲ្យឃើញគុណសម្បត្តិ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ក្នុងការស្នងព្រះសាស្តា រីឯសាវកទាំងអស់ទៀតបានទទួលបរាជ័យក្នុងការបំពេញបេសកកម្ម របស់ខ្លួនយ៉ាងហោចណាស់មួយដង ។

ការបដិសេធរបស់មុស្លីមភាគច្រើនបានឲ្យដឹងជាមុនហើយ ហើយព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានជ្រាបជាស្រេច ហើយ ។ តែព្រះបញ្ជាដ៏តឹងរឹងរបស់អស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل បានធ្វើឲ្យព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ឈប់រុញរា ហើយបានកោះហៅ មុស្លីមទាំងអស់មកប្រជុំមុននឹងបែកគ្នាបន្ទាប់ពីបានបំពេញពិធីធម្មយាត្រាហើយ ។

ការណាត់ជួបគ្នាបានកំណត់នៅឯមាត់បឹងមួយ នៅកន្លែងមួយដែលហៅថាយុម(ح) ។ នៅទីនេះឯងដែល

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه បានធ្វើសុន្ទរកថាចំពោះមហាជន ដែលហៅថា "សុន្ទរកថាក្ដីខ្មៅរ(غدیر)" ។

សុន្ទរកថាមិនវែងប៉ុន្មានទេ ហើយអ្វីដែលច្បាស់នោះគឺប្រធានបទរបស់សុន្ទរកថានេះ គឺប្រកាសមរតករបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه ផ្ទាល់មាត់តែម្ដង ដែលមានសេចក្ដីចុងក្រោយថា៖

អ្នកណាក៏ដោយដែលមានខ្ញុំ صلوات الله عليه ជាព្រះបរមគ្រូ អាលី صلوات الله عليه والسلام ជាព្រះបរមគ្រូរបស់អ្នកនោះ ។ អល់ឡោះហ្ន៎, អើយ! សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه ជាមិត្តរបស់មិត្តគេ صلوات الله عليه والسلام សូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាសត្រូវរបស់សត្រូវគេ صلوات الله عليه والسلام ។ ខ្ញុំ صلوات الله عليه បន្ទូលទុកឲ្យអស់លោកនូវបន្ទុកធ្ងន់ពីរ ។ ដរាបណាអស់លោកតោងវត្តទាំងពីរនេះជាប់ ដរាបនោះអស់លោកនឹងមិនវង្វេង

ឡើយ នោះគឺ៖ គួរអាន ព្រះគម្ពីរអល់ឡោះហ្វ៊ុយ្ស៍, និងកូនចៅ(អាស៊ុលុលបៃត៍)របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ។ ដូច្នោះ ចូរអស់លោក ប្រយ័ត្នខ្លួន តើអស់លោកត្រូវធ្វើយ៉ាងណាខ្លះចំពោះពួកគេ عليه السلام អត់ពីខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ទៅនោះ ។

ព្រមនឹងពេលដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ថ្លែងសុន្ទរកថានេះ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله បានចាប់ដៃអាលី عليه السلام លើកឡើងលើដើម្បី ឲ្យមនុស្សរាប់សិបពាន់នាក់ដែលមានវត្តមាននៅទីនោះបានឃើញយ៉ាងច្បាស់ ។

ពួកគេមួយចំនួនទើបតែបានឃើញអាលី صلوات الله عليه والسلام លើកដំបូង ចំណែកឯមួយចំនួនទៀតស្គាល់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ច្បាស់ណាស់ ហើយរំពឹងទុកថាព្រឹត្តិការណ៍នេះនឹងកើតឡើងពីព្រោះព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានលើកឡើងជាញឹកញយ ។

សម្រង់សម្តីពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងនេះមិនខ្វះទេ ឧទាហរណ៍ យ៉ាបៀរ អ៊ីបនូ អាប់ខុលឡោះហ្វ៊ុយ្ស៍ សារកក្តីម្នាក់ របស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានលើកឡើងថា៖ "ពួកមុស្លីមស្គាល់ពួកពុតត្ស័រតាមស្រ័យលើកំហឹងដែលពួកគេមានចំពោះ រូបអាលី صلوات الله عليه والسلام ។"

ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈច្រើនលើកច្រើនគ្រាថា៖ "អាលី صلوات الله عليه وآله អើយ មានតែបុគ្គលពុតត្ស័រទេដែល ស្អប់អ្នក صلوات الله عليه والسلام ហើយមានតែបុគ្គលដែលមានសទ្ធាទេដែលស្រឡាញ់អ្នក صلوات الله عليه والسلام ។"

ម្យ៉ាងវិញទៀត ចំណេះចេះដឹងរបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام ត្រូវព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله សរសើរច្រើនលើកច្រើនគ្រា ហើយ សារកទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ច្បាស់ជាបានឮព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله មានព្រះវចនៈថា៖

"ខ្ញុំ صلوات الله عليه وآله ជានគរនៃចំណេះចេះដឹង ចំណែកឯអាលី صلوات الله عليه والسلام ជាទូររបស់នគរនោះ ។"

ពេលព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានថ្លែងសុន្ទរកថាចប់ ពួកមុស្លីមបានគំនាប់អាលី صلوات الله عليه والسلام ដោយហោព្រះនាមព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله ដែលព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله បានដាក់ឲ្យនោះថា "អាមីរុល-មុមីនីន (أمير المؤمنين) អគ្គមហាប្រមុខរបស់អូនកមាន សទ្ធា)" ។

តាមផ្លូវច្បាប់ សំណុំរឿងស្នងព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله នោះបានចប់ស្រេចបាច់ហើយក្នុងថ្ងៃកុំឡៅនោះ ។ តែមិនយូរ ប៉ុន្មាន ពួកមុស្លីមបានសម្តែងឲ្យឃើញនូវការបែរទៅរកការលុបបាត់របស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ចុងក្រោយចោលតែ ម្តង ។

ឧត្តរាធិការ

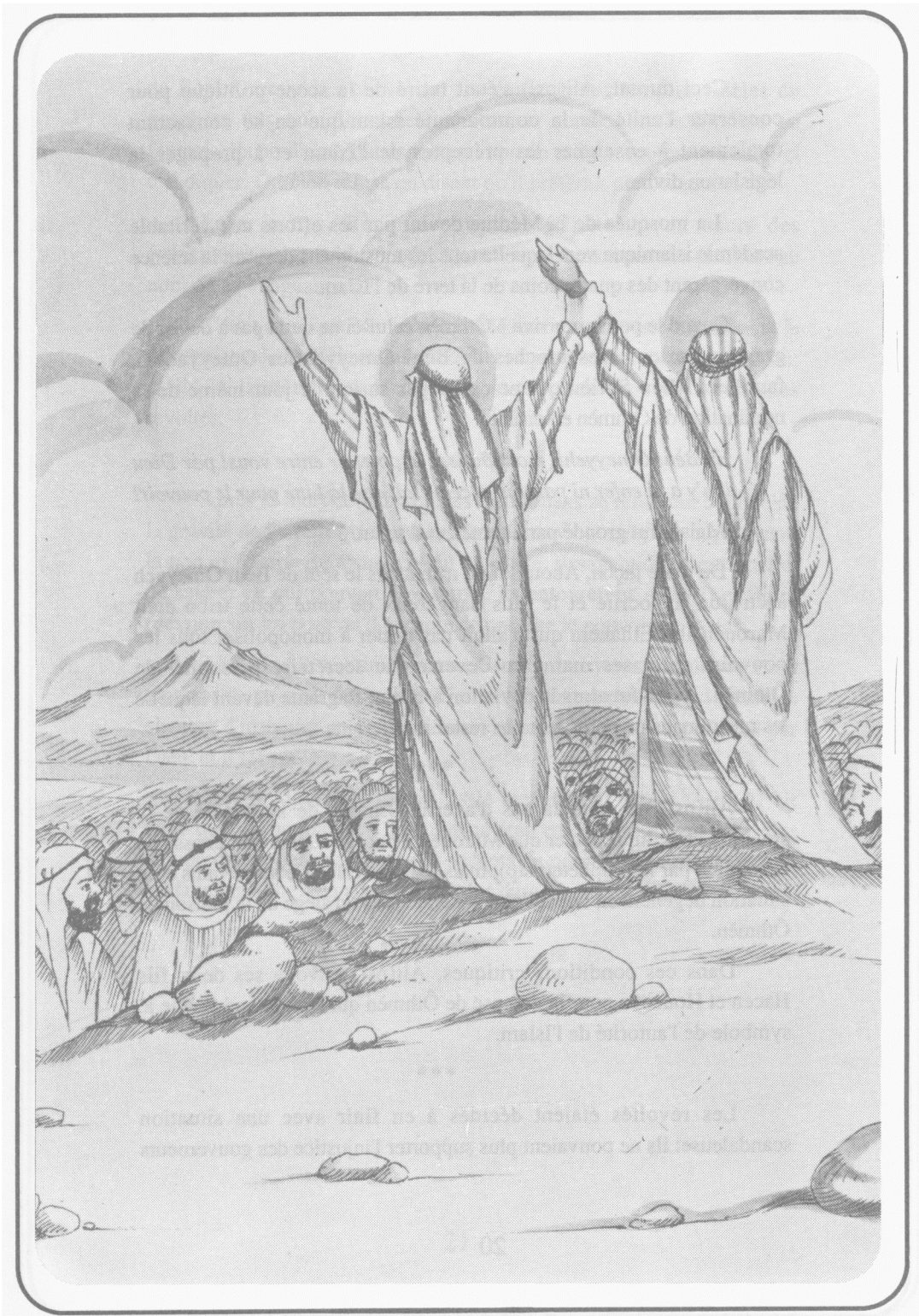
ព្រះទិវង្គតរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ធ្វើឲ្យមុស្លីមទូទៅភ្ញាក់ផ្អើលខ្លាំង ។ ខណៈដែលក្រុមគ្រួសារព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ព្រមទាំងអាលី صلوات الله عليه والسلام រាល់ធ្វើបុណ្យព្រះបរមសព សារកមួយចំនួនរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله និងមេកុលសម្ព័ន្ធមួយ ចំនួនតូចបានប្រជុំគ្នាក្នុងអង្គប្រជុំស្ទើរសម្ងាត់មួយនៅឯកន្លែងមួយដែលហៅថា "សាគីហ្វាស៊ុ" ។

នៅក្នុងអង្គប្រជុំនេះ ពួកគេបានសម្រេចចិត្តមិនយកចិត្តទុកដាក់នឹងបណ្តាំ(មរតក)ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ទេ ហើយបានជ្រើសរើសអាប៊ូ-បាការ (ឬ អាប៊ូ-បាក់រ) ជាអ្នកស្នង(ជាខ្ញុំលិហូ)បន្ទាប់ពីសហគមន៍អ៊ីស្លាមដ៏ក្មេងខ្ចីវិ៖ នឹងបែកបាក់ព្រោះតែត្រូវការប្រយុទ្ធយ៉ាងស្វិតស្វាញគំរាមកំហែង ។

ការជ្រើសរើសអាប៊ូ-បាការចោលអាលី صلوات الله عليه والسلام នោះ ជាការបើកផ្លូវឆ្ពោះទៅរកអំណាចឲ្យសំណាក់អ្នកប្រាជ្ញ គូរយំស្នំនិងពួកមេដឹកនាំនគរម៉ាឌីណាសុំមួយចំនួនក្នុងអនាគតកាល ។

មែន ប្រសិនបើពួកគេព្រមធ្វើតាមព្រះបញ្ជាអស់ឡោះហ្ន៎ عجل និងព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ព្រះអង្គ عجل ដោយឥត លំអៀង ហើយព្រមផ្ទេរអំណាចឲ្យទៅអាលី صلوات الله عليه والسلام នោះ សេចក្តីសង្ឃឹមថានឹងបានកាន់អំណាចក្នុងថ្ងៃណាមួយ ដោយការសម្រុះសម្រួលរវាងកុលសម្ព័ន្ធច្បាស់ជាវលាយសាបសូន្យជាមិនខាន ។

តែមិនយូរប៉ុន្មានភាគីមុស្លីមបានស្តាយក្រោយដែលបានរើសយកជម្រើសនេះ ជាពិសេសពេលការស្នង ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله នោះបានធ្លាក់ក្នុងដៃអ៊ីស្ម៉ាម៉ាន ខ្ញុំលិហ្វទីប៊ី ។

ទន្ទឹមនឹងពេលនេះ អាលី صلوات الله عليه والسلام បានដកខ្លួនពីឆាកនយោបាយដើម្បីរក្សាឯកភាពសហគមន៍អ៊ីស្លាមដោយយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះតែការបង្ហាត់បង្រៀនសិក្ខាបទអ៊ីស្លាមនិងការផ្សព្វផ្សាយច្បាប់របស់អល់ឡោះហ្គ័រ ។

អាស្រ័យការខ្វះខាតរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ម៉ាស់ហ្វីដូម៉ាឌីណាស្ក្លាយទៅជាវិទ្យាគារអ៊ីស្លាមពិតៗមួយ ។ មុស្លីមគ្រប់រូបដែលចង់បានការចេះដឹងបានសំដៅមករកទីនេះពីទិសទាំងបួននៃដែនដីអ៊ីស្លាម ។

លុះអំណាចបានធ្លាក់ទៅក្នុងកណ្តាប់ដៃអ៊ីស្លាម បុគ្គលរូបនេះមិនពន្យារពេលបើកដៃឲ្យបាននី-អ៊ីម៉ាម៉ាស្ក័រ (بنو أمية) នោះទេដែលជាក្រុមគ្រួសាររបស់អាប៊ូ-ស៊ីហ្វយ៉ាន និងជាសាច់ញាតិរបស់ខ្លួន។ ពួកគេបានសម្តែងនូវសេចក្តីត្រេកអរថ្ងៃតែងតាំងអ៊ីស្លាមដោយថា៖ "បាននី-អ៊ីម៉ាម៉ាស្ក័រអើយ! ចូរទុកអំណាចឲ្យតែគ្នាឯង! សូមស្បថចំពោះអល់ឡោះហ្គ័រ មិនមានឋាននរក មិនមានឋានសួគ៌ទេ មានតែការប្រយុទ្ធដើម្បីអំណាចទេ!" តែត្រូវអ៊ីស្លាម៉ានស្តីបន្ទោសឲ្យ ហើយក៏បានស្ងាត់មាត់ទៅ ។

ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ អាប៊ូ-ស៊ីហ្វយ៉ានមិនមែនបុគ្គលពុតត្បាតតែម្នាក់ទេក្នុងចំណោមបាននី-អ៊ីម៉ាម៉ាស្ក័រនោះ។ បុគ្គលគ្រោះថ្នាក់ជាងគេនៃកុលសម្ព័ន្ធនេះគឺ ម៉ារវ៉ាន អ៊ីបនូ អាល់-ហ្គាតីម (مروان بن الحكم) ដែលក្តាប់យកអំណាចទាំងអស់ដោយបានទៅជាលេខាផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ៊ីស្លាម៉ាន។ កាលនោះឯងដែលគេបានឃើញមានការបែកបែរចេញពីមាត់ត្រឹមត្រូវច្បាស់ក្រវែងតែម្តង ហើយពួកមុស្លីមមិនអាចទ្រាំនៅដោយឥតអើពើបានទេ ។

អាលី صلوات الله عليه والسلام មិនខានដាស់តឿនអ៊ីស្លាម៉ានអំពីស្ថានភាពធ្ងន់ធ្ងរនេះទេ ហើយបានរំលឹកលោកថាកាលពីមុនម៉ារវ៉ានត្រូវព្រះសាស្តា صلوات الله عليه ដេញចេញពីម៉ាឌីណាស្ក័រ។ តែការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ពុំមានប្រយោជន៍ទេ ស្ថានភាពកាន់តែដុនដាបទៅៗ បានឈានដល់ការបះបោរទូទៅ បន្ទាប់មកគេហដ្ឋានរបស់អ៊ីស្លាម៉ានត្រូវឡើងទ្រាំ។

នៅក្នុងស្ថានភាពប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់នេះ អាលី صلوات الله عليه والسلام បានចាត់បញ្ជូនរាជបុត្រពីរអង្គ صلوات الله عليه والسلام របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អាល់-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام និងអាល់-ហ្គីសែនី صلوات الله عليه والسلام ដែលជានិមិត្តរូបនៃអាជ្ញាសាសនាអ៊ីស្លាម ទៅការពារអ៊ីស្លាម៉ាន ។

ជនបះបោរបានប្តេជ្ញាចិត្តបញ្ចប់ស្ថានភាពអាស្រូវនេះ គឺ៖ ពួកគេមិនអាចអត់ទ្រាំអំពើអយុត្តិធម៌ពីសំណាក់អភិបាលនគរ បាននី-អ៊ីម៉ាម៉ាស្ក័រ បានទៀតទេ... ដោយបានឃើញសារកភ័ក្តីដូចជាអាប៊ូ-ស្តារ (أبو ذر) អ៊ីម៉ាម (عمار) ជាដើមត្រូវបណ្តេញចេញពីម៉ាឌីណាស្ក័រ ឬត្រូវវាយដោយរំពាត់ខ្សែគឺ ពួកគេអស់សង្ឃឹមលើរូបអ៊ីស្លាម៉ាន ហើយពួកគេបានស្នើសុំឲ្យអ៊ីស្លាម៉ានលាចេញពីតំណែង។ អ៊ីស្លាម៉ានបានបដិសេធដោយបានថាលោកសុខចិត្តស្តាប់ជាជាងចោលតំណែង។

ក្នុងចន្លោះពេលនេះ បាននី-អ៊ីម៉ាម៉ាស្ក័ររីករាយនឹងព្រឹត្តិការណ៍ដែលកើតឡើងនេះពីព្រោះមរណភាពរបស់អ៊ីស្លាម៉ានអាចបើកដៃឲ្យពួកគេប្រើអំណាចផ្តាច់ការបានដើម្បីសងសឹកឲ្យលោក ។

ដូច្នោះឯងដែលម៉ារវ៉ាននៅឯនគរម៉ាឌីណាស្ក័រនិងមូហារីយ៉ាស្ក័រ អភិបាលស្រុកស៊ីរី ដែលជាបងប្អូនលោកនោះ បានព្រមព្រៀងគ្នាមិនជួយជ្រោមជ្រែងអ៊ីស្លាម៉ានទេ។ បុគ្គលទាំងពីររូបនេះបានរលាស់ដៃចោលអ៊ីស្លាម៉ានទុកឲ្យលោកគ្មានពំនាក់អាស្រ័យ ហើយត្រូវស្លាប់ក្រោមការវាយដំរបស់ពួកបះបោរ។

ក្រោយពីអ៊ីស្ម៉ាបានស្លាប់ ភាគីមុស្លីមបានដឹងខ្លួនថាបានប្រព្រឹត្តខុសយ៉ាងធ្ងន់កាលពីម្តែងប្រាំមុននោះ គឺ៖ មិនអនុវត្តតាមបណ្តាំរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم ។ ព្រោះតែចង់រំដោះអ្វីដែលអាចរំដោះបាននោះ ពួកគេបានបែរមក រកអាលី صلوات الله عليه والسلام ចោមរោមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយបង្ខំឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឡើងកាន់អំណាច ។

អ៊ីម៉ាំអាលី صلوات الله عليه والسلام ព្រះអគ្គមហាប្រមុខស្របច្បាប់របស់មុស្លីម ដឹងថា បន្ទាប់ពីខ្ញុំលិហ្វទាំងបីរូបនេះបានកាន់ អំណាចអស់ម្តែងប្រាំម្នាំហើយនោះ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រហែលជាមិនអាចចាត់តាំងរដ្ឋាភិបាលអ៊ីស្លាមបានឲ្យដូចដែល អស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل ដាក់មកនោះទេ ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបដិសេធ ។

ជនបះបោរនៅតែទទួលសូមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដល់ថ្នាក់គំរាមកំហែងព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទៀតផង ។ អាលី صلوات الله عليه والسلام ឃើញថាសហគមន៍អ៊ីស្លាមកំពុងតែស្ថិតនៅក្នុងគ្រោះថ្នាក់ ។ ទីបំផុតព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបន្ទន់ទៅតាមការបង្ខំ បង្ខំរបស់ភាគីមុស្លីម ហើយព្រមកាន់អំណាចដោយដឹងច្បាស់ថាវាជាការលំបាកធំបំផុត ។

៣-រដ្ឋាភិបាលរបស់ព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់មុស្លីម

អាលីប្រឈមនឹងពួកបះបោរ

ចាប់តាំងពីថ្ងៃដំបូង អ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام បានប្រកាសនយោបាលរដ្ឋបាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ទង់ស្មើភាពនិង យុត្តិធម៌ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាថ្មីបន្ទាប់ពីត្រូវគេជាន់ឈ្លីអស់រយៈពេលម្ភៃប្រាំឆ្នាំ ។

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រកាសដោយឥតរូញាថា ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នឹងរៀបចំសណ្តាប់ធ្នាប់អស់ឡោះហ្ន៎ عز وجل និង ប្រគល់សិទ្ធិដែលត្រូវគេបានប្តូរនោះឲ្យទៅម្ចាស់សិទ្ធិនោះវិញ ។

ត្រូវរំលឹកឡើងវិញថា ចាប់តាំងពីព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ចូលទិវង្គតទៅពួកមុស្លីមបានរស់នៅក្នុងប្រព័ន្ធរដ្ឋាភិបាលសក្តិយស ។ គេបានចាត់ឲ្យមានឋានានុក្រម(លំដាប់ប្តូរបៀប)មកលើពួកមុស្លីម ។ អ្នកណាមានឋានន្តរសក្តិខ្ពស់ អ្នកនោះនឹងបានទទួលតំណែងខ្ពស់ប្រចាំឆ្នាំក្នុងរដ្ឋាភិបាល ។

ប្រព័ន្ធអយុត្តិធម៌នេះ ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅអស់រយៈពេលម្ភៃប្រាំឆ្នាំ ជាដើមហេតុនៃអំពើពុករលួយក្នុង ចំណោមសាវកភាគច្រើនរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله ។ ពួកនេះបានដឹងខ្លួនថាពួកគេជាចំណុចតម្រង់ ពេលអាលី صلوات الله عليه والسلام កាន់អំណាច ក៏បានឃើញថាផលប្រយោជន៍របស់ខ្លួនត្រូវគំរាមកំហែង ។

ពួកអ្នកមានទ្រព្យសម្បត្តិជាងគេបានរូបរួមគ្នាជារណសិរ្ស ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍អនាគតរបស់ពួក គេ ។

អតីតសាវករបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله មួយចំនួនបានជ្រើសយកការសម្តុត ហើយបានមកជួបព្រះអគ្គមហា ប្រមុខរបស់អ្នកមានសទ្ធា ដើម្បីសូមឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តែងតាំងពួកគេជាអភិបាលស្រុកមុស្លីមពីរដែលសម្បូរជាង គេ គឺ៖ ស្រុកបាស្ទរ៉ោះត្តី(البصرة)និងស្រុកគូហ្វាស្ត(الكوفة) ។

អ៊ីម៉ាម صلوات الله عليه والسلام បានបដិសេធដាច់ខាត ។ ខកចិត្ត ពួកអតីតសាវកទាំងនេះបានរៀបចំសង្គ្រាមប្រឆាំងព្រះអគ្គ មហាប្រមុខរបស់អ្នកមានសទ្ធា ដោយយកលេសថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនសូវខ្លះខ្មែងខិតខំតាមចាប់ខ្លួនយាតករ របស់អ៊ីស្លាមទេ ។

ពួកគេបានបញ្ចុះបញ្ចូលអគ្គមហេសីរបស់ព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله មួយរូបឲ្យគាំទ្រពួកគេ ហើយបាននាំព្រះនាងទៅ តាមពួកគេលើខ្នងអ្នកជំនុំ ។ នេះគឺសមរម្យមិអ្នកជំនុំ(معركة الجمل)ដែលបានកើតឡើងនៅឯបាស្ទរ៉ោះត្តី ។

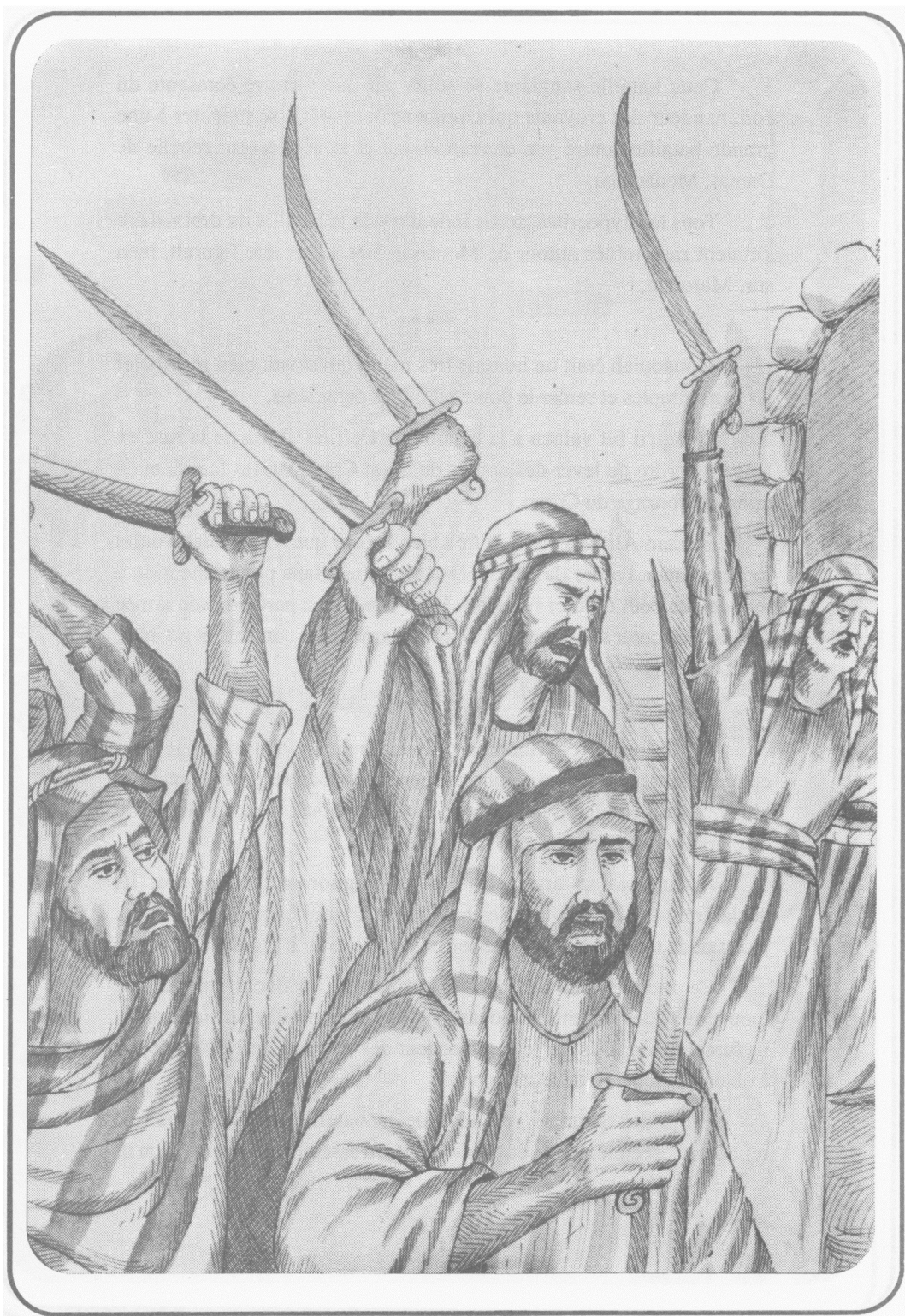
សមរម្យមិបង្អួរណាមនេះបានហុចជ័យជំនះដ៏ត្រចះត្រចង់ ឲ្យទៅព្រះអគ្គមហាប្រមុខ صلوات الله عليه والسلام របស់អ្នកមាន សទ្ធា ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានចាប់ផ្តើមត្រៀមខ្លួនប្រយុទ្ធជុំវិញសមរម្យមិធំមួយទៀតទល់នឹងសត្រូវធំរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام គឺមូអាវីយ៉ាស្ត អភិបាលបះបោររបស់ស្រុកដូម៉ាស្ត ។

ពួកពុតត្បុតទាំងអស់ ដែលមិនបានរងគ្រោះភ័យក្នុងសមរម្យមិអ្នកជំនុំបានប្រមូលផ្តុំគ្នាជុំវិញមូអាវីយ៉ាស្ត ដោយមានម៉ារវ៉ានជាមេដឹកនាំពួកគេ ។

មូអាវីយ៉ាស្តជាមនុស្សមានល្បិចច្រើន ចេះបង្វិលខ្វែរក្បាលមនុស្សមិនសូវឆ្លាតវៃ ហើយចេះសាបព្រោះ

សេចក្តីសង្ស័យក្នុងការមូណា ។

កាលលោកបានទទួលបរាជ័យក្នុងសមរក្ខមិស្ត្រីហ្វីរីន(صفین) លោកបានប្រើកលល្បិចមួយ។ លោកបានបញ្ជាឲ្យយកគូរអានដាក់លើចុងលំពែងហើយលើកឡើងលើ ហើយឲ្យស្រែកសូមឲ្យយកគូរអានជាអាជ្ញាកណ្តាល។

អ៊ីម៉ាមអាឡី صلوات الله عليه والسلام យល់ល្បិចរបស់មូអាវីយ៉ាសុំច្បាស់ណាស់។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានបញ្ជាឲ្យបន្តការប្រយុទ្ធដោយកុំយកចិត្តទុកដាក់នឹងកលល្បិចរបស់សត្រូវ។ តែកងទ័ពមួយប៉ែកធំមិនព្រមស្តាប់បញ្ជាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ទេ

ហើយបានបង្ខំឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បញ្ឈប់ការប្រយុទ្ធនិងព្រមទទួលស្គាល់អាជ្ញាកណ្តាលនោះ ។

ក្រោយពីនោះមក បុគ្គលទាំងនេះដែលបានបង្ខំព្រះអគ្គមហាប្រមុខ صلوات الله عليه والسلام របស់ពួកគេឲ្យបញ្ឈប់ការប្រយុទ្ធនោះបានដឹងថានេះគ្រាន់តែជាល្បិចកលរបស់ជនកំហូចប៉ុណ្ណោះ ហើយបានដឹងថាមូអារីយ៉ាស៊ុំគ្រាន់តែចង់ចៀសវាងបរាជ័យទាំងស្រុងរបស់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះទេ ។

ព្រោះតែងងឹតវិងស៊ុងដោយសារកំហឹង និងងងឹតល្ងង់ ពួកគេបានប្រកាសសង្គ្រាមចំពោះយុទ្ធការីទាំងអស់ពោលគឺ ពួកគេបានប្រកាសសង្គ្រាមចំពោះអ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام ដែលសមស្របតាមច្បាប់ និងចំពោះមូអារីយ៉ាស៊ុំបុគ្គលបះបោរនោះដែរ ដែលជាសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។

គេហៅចលនាប្រទូសមិនសមហេតុផលនិងខ្វះការវិះគិតនេះថា ចលនាបែកចេញ (خارجي ឬ الخوارج) ។ ពួកគេត្រូវប្រល័យនៅក្នុងសមរក្ខមិណាស៊ុំរ៉ាន់ (معركة النهروان) ដោយព្រះអគ្គមហាប្រមុខ صلوات الله عليه والسلام របស់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ក្រោយពីពួកគេភាគច្រើនបានភ្ញាក់រលឹកដឹងកំហុស ។

ពួកខ្ញុំរ៉ាវីច្ច(ពួកបែកចេញ)បីនាក់ ក្នុងចំណោមពួកខ្ញុំរ៉ាវីច្ចរួចជីវិតពីសមរក្ខមិណាស៊ុំរ៉ាន់ បានប្រជុំគ្នាស្ងាត់ៗ ហើយបានសម្រេចចិត្តសម្លាប់អស់បុគ្គលណាដែលពួកគេចាត់ទុកថា ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវចំពោះសង្គ្រាមស៊ីវិលគឺ៖ អ៊ារូ អ៊ីបន្ទូ អាល-អាស្វ័រី (عمرو بن العاص) អភិបាលស្រុកអេស៊ីបត៍ក្នុងនាមមូអារីយ៉ាស៊ុំ អភិបាលបះបោរនៃស្រុកដូម៉ាស់ និងអាលី صلوات الله عليه والسلام ព្រះអគ្គមហាប្រមុខ صلوات الله عليه والسلام របស់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ខ្ញុំលិហ្វស្របច្បាប់ ។

បុគ្គលអវិជ្ជាទាំងបីរូបនេះបានសម្រេចយកថ្ងៃទី ១៩ ខែរ៉ម៉ាដ្លន ឆ្នាំទី ៤០ សករាជហ្គីច្ចពោះត្ថុ ដើម្បីប្រតិបត្តិតាមគម្រោងការពួកគេ ។ អាប៌ខ្វរ-វ៉ោះហ្គីម៉ាន អ៊ីបន្ទូ មូលយ៉ូ (عبدالرحمن بن ملجم) បុគ្គលដែលទទួលភារកិច្ចធ្វើឃាតអ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام មានល្បិចជាងបុគ្គលពីរនាក់ទៀត ។ គាត់បានលាបថ្នាំពិសលើដាវគាត់ហើយទៅកាន់គូហ្វាស៊ុំ ។

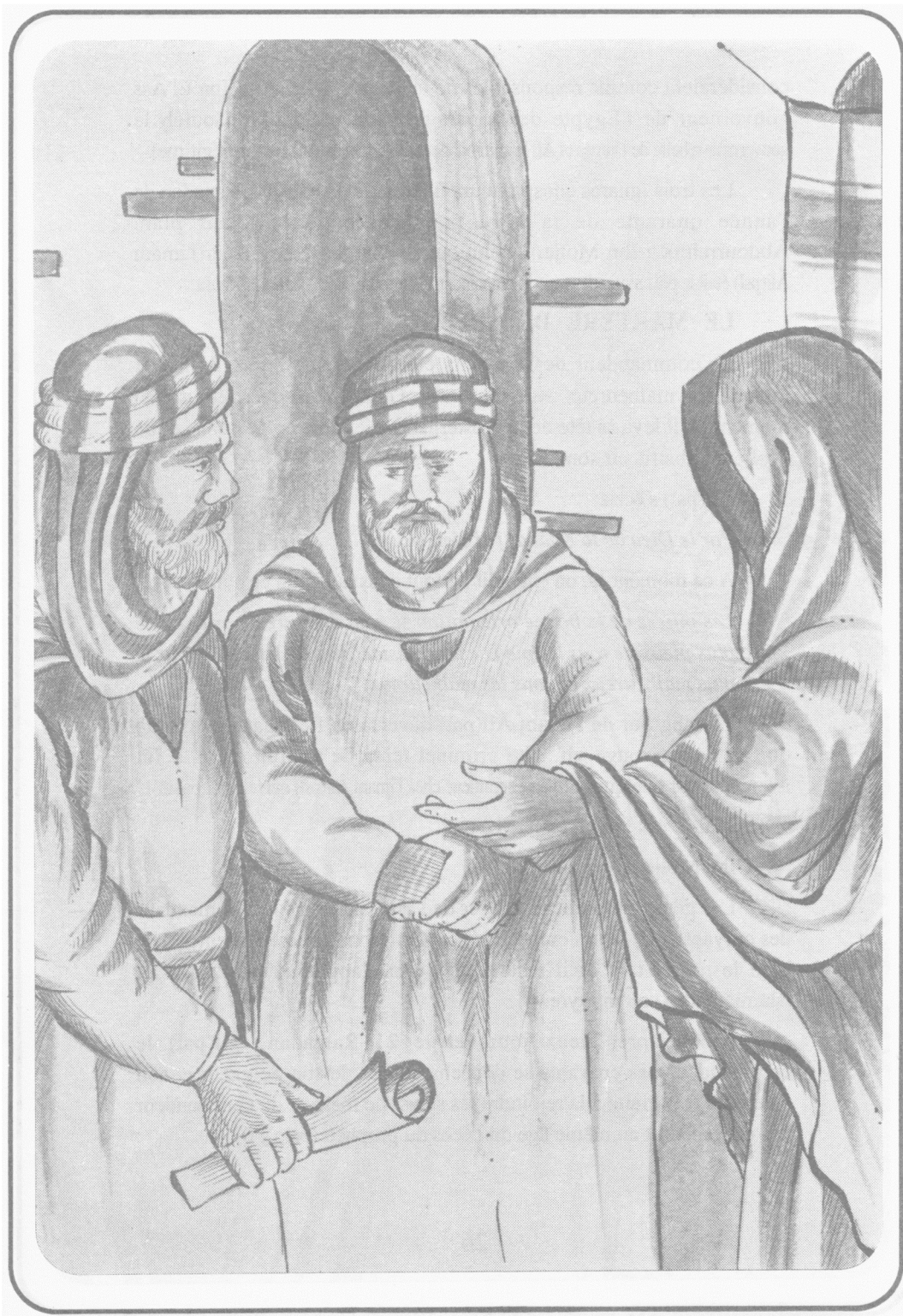
ទុក្ខរកម្មរបស់អាលី صلوات الله عليه والسلام

នៅពេលដែលព្រះអគ្គមហាប្រមុខ صلوات الله عليه والسلام របស់អ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា កំពុងតែបំពេញស្ម័គ្រចិត្តពេលមុនថ្ងៃរះឃាតករអប្រិយបានចូលមកក្នុងម៉ាស់ហ្គីដូ ។ ខណៈដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ងើបពីក្រាបប្រណិប័តន៍វិញ ដាវពិសរបស់អ៊ីបន្ទូ មូលយ៉ូបានកាប់លើថ្ងាសព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។

អាលី صلوات الله عليه والسلام បានស្រែកថា៖ "សូមស្បថចំពោះព្រះ عجل របស់កាក្កុបាស្ត ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام បានសម្រេចហើយ!"

ខណៈនោះ គេបានឮពេញនគរគូហ្វាស៊ុំសម្រែកនេះ គឺ៖ "សសរកន្ទោងនៃទិសដៅល្អបានរលំហើយ ។ សូមស្បថចំពោះខ្ញុំក عجل បុគ្គលដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាបំផុតក្នុងចំណោមបុគ្គលដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លាត្រូវគេធ្វើឃាតហើយ! ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ត្រូវបុគ្គលអប្រិយបំផុតធ្វើឃាត!"

ឈាមព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានហូរមកលើមិះហ្គីរ៉ាប់ (مخراب) បណ្តាលឲ្យមិះហ្គីរ៉ាប់ក្រហមឆ្កៅ... ឃាតករព្យាយាមរត់គេចខ្លួនតែត្រូវអ្នកមានសទ្ធាពីរនាក់ចាប់បាន ហើយត្រូវនាំខ្លួនទៅឯផ្ទះអ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បាននិយាយជាមួយឃាតករនោះថា៖ "តើខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មិនបានធ្វើល្អលើរូបអ្នកទេឬ?" អ៊ីបន្ទូ មូលយ៉ូបានតបថា៖ "បានធ្វើមែន ។"

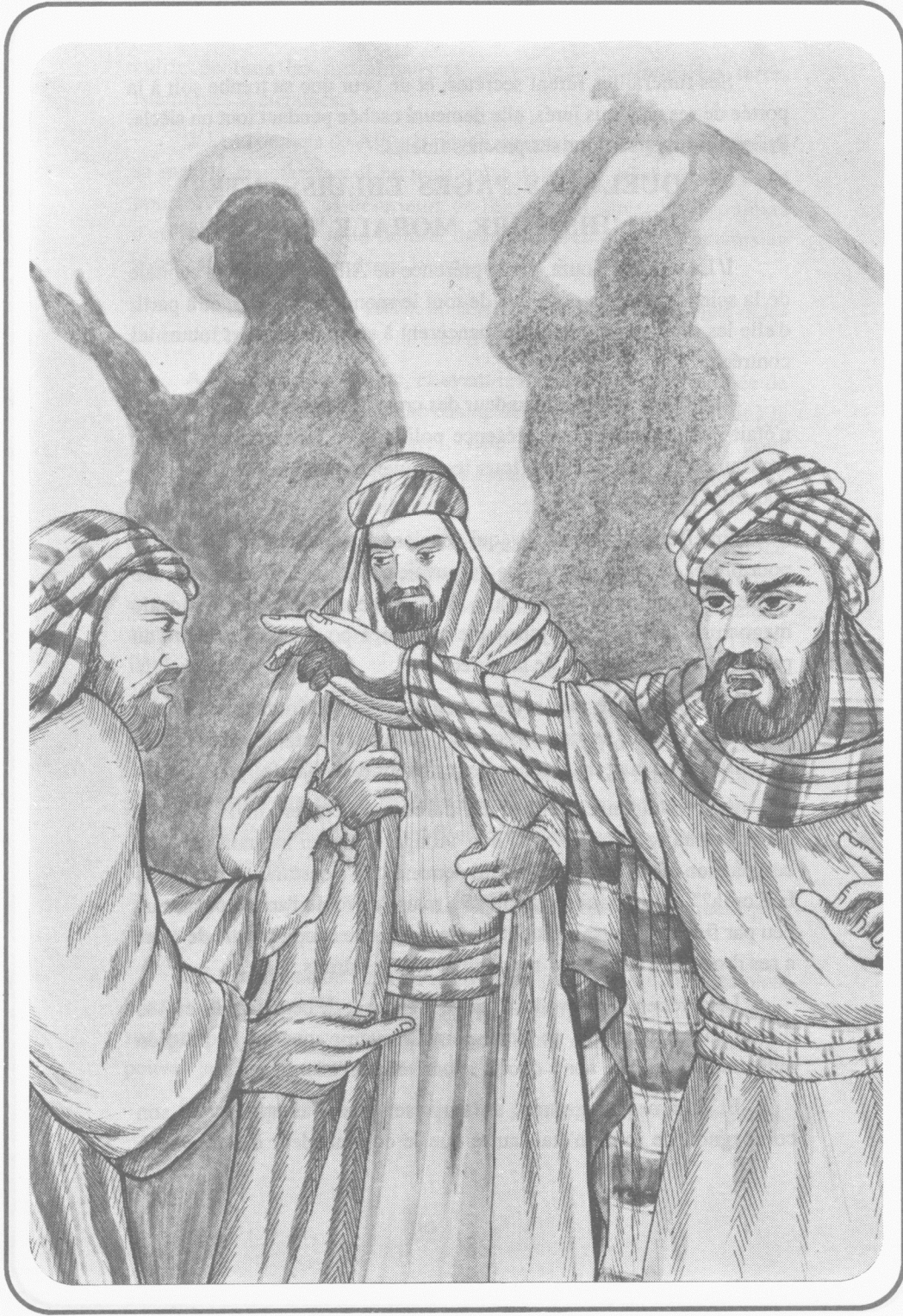

គេប៉ុនប៉ងសងសឹកយាតករ តែព្រះអគ្គមហាប្រមុខ صلوات الله عليه والسلام របស់អ្នកមានសទ្ធាបានហាម ហើយបានប្រាប់ឲ្យ អាល់-ហ្គាសាន់ صلوات الله عليه والسلام ព្រះរាជបុត្រ صلوات الله عليه والسلام ច្បងរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រព្រឹត្តល្អលើយាតករដរាបណាបុគ្គលនេះនៅ មានជីវិត ហើយឲ្យប្រើច្បាប់អ៊ីស្លាមចំពោះបុគ្គលនេះពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام សោយទិវង្គត ។

ពីរថ្ងៃកន្លងមក ថ្ងៃទី ២១ ខែរ៉ម៉ាដ្យូន អាលី صلوات الله عليه والسلام ព្រះអគ្គមហាប្រមុខ صلوات الله عليه والسلام របស់អ្នកមានសទ្ធាបានចាក លោកទៅរកព្រះម្ចាស់ صلوات الله عليه والسلام ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ វិញ្ញាណបរិសុទ្ធរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានជួបជុំព្រះរាជវង្សានុវង្សរបស់ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ទុក្ខរកម្មរបស់ព្រះអគ្គមហាប្រមុខ صلوات الله عليه والسلام របស់អ្នកមានសទ្ធាបានកើតឡើងពេលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام

មានព្រះជន្មស្មើព្រះជន្មព្រះសាស្តា صلوات الله عليه وآله وسلم កាលព្រះអង្គ صلوات الله عليه وآله وسلم បានសោយទិវង្គត គឺ ៦៣ វស្សា ។

ការបញ្ចុះព្រះរាជសពព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រព្រឹត្តទៅដោយមិនឲ្យគេដឹងទេ ។ ព្រោះតែខ្លាចពួកសត្រូវព្រះ
 អង្គ صلوات الله عليه والسلام ប្រមាថផ្លូវព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام គេបានលាក់មិនឲ្យអ្នកណាស្គាល់ផ្លូវព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នោះទេអស់រយៈពេលមួយ
 សតវត្ស

សម្រង់សីលធម៌ត្រចះត្រចង់របស់អាឡី លើស្តីពីស្រុកស្រុក ក្នុងទំព័រប្រវត្តិសាស្ត្រ

១/ នគរគូហ្វាស៊ូ អាស្រ័យព្រះវត្តមានរបស់អាឡី លើស្តីពីស្រុកស្រុក បានក្លាយទៅជាអាជ្ញាធរនៃចំណេះវិជ្ជានិង នយោបាយរបស់លោកអ៊ីស្លាម ។ ព្រះរស្មីចែងចាំងសាយសុសចេញពីនគរនេះទៅកាន់គ្រប់តំបន់ដែនដី ។

វត្តមានរបស់ព្រះអគ្គមហាប្រមុខ លើស្តីពីស្រុកស្រុក របស់អ្នកមានសទ្ធា មិនត្រឹមតែជាវត្តមាននយោបាយនិងវិជ្ជា សាស្ត្រប៉ុណ្ណោះទេ ។ ផ្ទុយទៅវិញ អាឡី លើស្តីពីស្រុកស្រុក ផ្តល់ឲ្យបណ្តាអ្នកដែលទើបនឹងបានចូលជ្រកក្រោមសាសនា អ៊ីស្លាមនូវការយល់ឃើញថ្មីៗ ។

ពិតណាស់ មុស្លីមទាំងនេះ ដែលបានមកកាន់ទីនេះពីទិសទាំងបួនដើម្បីក្រេបយកនូវចំណេះព្រះធម៌ អាច ឃើញមាននៅទីនេះនូវសីលធម៌ដែលចម្លងត្រឹមត្រូវតាមសីលធម៌របស់ព្រះសាស្តា លើស្តីពីស្រុកស្រុក គឺសីលធម៌ដ៏ឧត្តុង្គ ឧត្តមរុងរឿងដែលជាគំរូអចិន្ត្រៃយ៍សម្រាប់បុគ្គលដែលស្វែងរកភាពឥតខ្ចោះ និងសម្រាប់បុគ្គលដែលប៉ុនប៉ងចង់ បានសុក្រិតភាព ។

ថ្ងៃមួយ ផ្លូវទៅកាន់នគរគូហ្វាស៊ូបានដឹកនាំបុគ្គលពីរនាក់ដែលមិនធ្លាប់ស្គាល់គ្នាសោះឲ្យបានស្គាល់គ្នា ។ ម្នាក់គឺអាឡី លើស្តីពីស្រុកស្រុក ម្នាក់ទៀតគឺបុរសអ្នកកាន់សាសនាគ្រិស្តដែលរស់នៅក្បែរវេននគរគូហ្វាស៊ូ ។

លុះបានទៅដល់ផ្លូវត្រឡែងកែង បុរសទាំងពីរត្រូវបែកគ្នា តែអាឡី លើស្តីពីស្រុកស្រុក បានជូនដំណើរបុរសកាន់ សាសនាគ្រិស្តទៅកាន់ភូមិគាត់ ។ បុរសរូបនេះដឹងថាគោលដៅរបស់អាឡី លើស្តីពីស្រុកស្រុក ក៏បានសួរព្រះអង្គ ថា៖ "គោលដៅរបស់លោកគឺគូហ្វាស៊ូមែនទេ?" អាឡី លើស្តីពីស្រុកស្រុក បានឆ្លើយគាត់ថា៖ "មែន តែខ្ញុំចង់ជូនដំណើរ លោកក្នុងនាមមិត្តភាពរួមដំណើររបស់យើងទាំងពីរ ។ ការរាប់រកគ្នាពេលធ្វើដំណើរមានសិទ្ធិរបស់វា ។ ខ្ញុំចូលចិត្ត គោរពសិទ្ធិទាំងអស់ ។"

ការសមហេតុសមផលនិងសីលធម៌នេះធ្វើឲ្យបុរសគ្រិស្តសាសនិកស្ងប់ស្ងែងអនេក ។ គាត់នឹកក្នុងចិត្តថា មានតែសាសនារបស់ព្រះពិតទេដែលប្រកបដោយគុណធម៌អស្ចារ្យនេះ ។ ក្រោយមកគាត់បានប្តូរសាសនា មក កាន់សាសនាអ៊ីស្លាមវិញ ។

គាត់បានភ្ញាក់ផ្អើលខ្លាំង ពេលបានដឹងថាមិត្តរួមដំណើររបស់គាត់នោះមិនមែនអ្នកណាក្រៅពីព្រះអគ្គមហា ប្រមុខ លើស្តីពីស្រុកស្រុក របស់អ្នកមានសទ្ធាទេ ជាខ្ញុំលិហូរបស់មុស្លីមទាំងអស់និងជាអភិបាលរបស់ដែនដីធំធេងទាំងអស់ របស់អ៊ីស្លាម ។

២/ ការធ្វើសឹកទាំងអស់របស់អាឡី លើស្តីពីស្រុកស្រុក ជាគំរូត្រចះត្រចង់ប្រកបដោយសីលធម៌សម្រាប់យើង ។ ព្រះអង្គ មិនសម្លាប់ជនរងរបួសឡើយ មិនបង្កត់ទឹកឡើយ ហើយមិនប្រដេញតាមសត្រូវបាក់ទ័ពឡើយ ។ ព្រះអង្គ មិនប្រើអាវុធសម្រេកទឹកជាដាច់ខាត រីឯសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ វិញតែងតែប្រើវិធីនេះក្នុងគ្រប់សមរក្សមិ របស់ពួកគេ ។

ដើម្បីបំភ្លឺការពិតនេះ យើងលើកឡើងតែគំរូមួយទេ ។ សៀវភៅប្រវត្តិសាស្ត្រសម្បូរនូវភ័ស្តុតាងច្រើន ទៀត ។

នៅឯសមរក្សមិស្ទីហ្វហ្វីន(صفین) មុនចាប់ផ្តើមប្រយុទ្ធ ទ័ពរបស់មូហាំម៉ាដបានមកដល់លានប្រយុទ្ធមុនគេ ដែលនៅក្បែរមាត់ស្ទឹងអាឡ-ហ្វ្រាត(الفرات-Euphrate) ។ ទ័ពនេះបានធ្លៀតយកឱកាសពាំងផ្លូវរវាងទឹកនិងទ័ពរបស់

អ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام ហាមឃាត់មិនឲ្យអ្នកភក្តីចំពោះអាលី صلوات الله عليه والسلام អាចបំបាត់ការស្រែកទឹកបានទេ ។

អ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام បានបញ្ជាឲ្យវាយដណ្តើមយកទឹក ។ បន្ទាប់ពីបានប្រយុទ្ធយ៉ាងឆាប់ ពួកបោះបោរបានដកថយ ឯពួកភក្តីចំពោះអាលី صلوات الله عليه والسلام បានកាន់កាប់ទីតាំងទាំងអស់ដែលក្តាប់លើស្ទឹងអាស់-ហ្វ៊ីរត ។ ពួកគេចង់ប្រើអាវុធសម្រេកទឹកដូចគ្នាប្រយុទ្ធរបស់ពួកគេដែរ ។ តែបញ្ហារបស់ព្រះអគ្គមហាប្រមុខ صلوات الله عليه والسلام របស់អ្នកមានសទ្ធាតឹងរឹងណាស់ គឺ៖ ចាំបាច់ត្រូវតែដកថយពីមាត់ស្ទឹងភ្លាម ហាមប្រើអាវុធសម្រេកទឹកព្រោះ យោលតាមសីលធម៌របស់អ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام មិនអាចប្រើគ្រប់មធ្យោបាយបានឡើយដើម្បីដណ្តើមយកជ័យជំនះនោះ ។ គេមិនអាចធ្វើឲ្យអស់ឡោះហ្វ៊ីរត عز សព្វព្រះហឫទ័យបានឡើយ ដោយជ្រើសយកមធ្យោបាយមិនត្រឹមត្រូវបណ្តាលឲ្យព្រះអង្គ عز ទ្រង់ព្រះពិរោធនោះ ។

អ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام មានព្រះវចនៈថា៖ "មិនខ្វះទេមេរៀន ខ្វះតែអ្នកមើលឃើញលទ្ធផលចុងក្រោយរបស់មេរៀន ។"

៣/ សេចក្តីរាបទាប មិនលើកកំពស់ខ្លួនជាគុណសម្បត្តិមួយរបស់អ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام ដែលគេស្គាល់ជាងគេ ។ អាការក្រៅរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនខុសពីមនុស្សដទៃទេ ហើយចរិយាមារយាទរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ចំពោះមហាជននោះសាមញ្ញណាស់ ដល់ថ្នាក់ពួកគេមិនអាចកត់សំគាល់បានឡើយថាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ជាអ្នកណានោះទេ ។

យើងសូមលើកយកមកនូវគំរូមួយដើម្បីបំភ្លឺ គឺរឿងស្វាមីភរិយាមួយគូដែលបានឈ្លោះប្រកែកគ្នា ។

ស្វាមីបានបណ្តេញភរិយាខ្លួនចេញពីផ្ទះទាំងកណ្តាលថ្ងៃត្រង់ដែលកំពុងក្តៅខ្លាំង ។ ភរិយាអកុសលមិនដឹងពីងពាក់អ្នកណាក្រៅពីអ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام ទេ ។ លុះបានជ្រាបរឿងរ៉ាវហើយ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បាននាំគាត់ទៅផ្ទះវិញដើម្បីជួយផ្សះផ្សា ។

ព្រះអគ្គមហាប្រមុខ صلوات الله عليه والسلام បានគោះទ្វារ ។ បុរសជាស្វាមីបានបើកទ្វារ ។ លុះបានឃើញបុរសប្លែកមុខដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ស្គាល់មកលូកដៃក្នុងរឿងផ្ទាល់ខ្លួនរបស់គេនោះ បុរសរូបនេះបានឆ្លើយតបការដាស់តឿនរបស់អ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام វិញដោយជេរប្រទេចព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយបានស្រែកគំរាមកំហែងដាក់មុខភរិយាខ្លួនដោយការធ្វើទណ្ឌកម្មគ្រប់បែបយ៉ាងព្រោះតែនាងហ៊ាននាំបុរសប្លែកមុខមក ។

ស្របនឹងពេលនេះ អ្នកខ្លះដែលស្គាល់អ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام បានមកគោរពព្រះអង្គ ﷺ ថា៖ "សូមសិរីសួស្តីកើតមានលើព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឱព្រះអគ្គមហាប្រមុខ صلوات الله عليه والسلام របស់អ្នកមានសទ្ធាអើយ!" បុរសជាស្វាមីស្រឡាំងកាំង បានស្ទុះមកចើបដៃអ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام និងសូមខមាទោសព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដោយសន្យាថានឹងមិនប្រព្រឹត្តិបែបនេះទៀតទេ ។ អ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام បានផ្តល់ដំបូន្មានដ៏មានតម្លៃដល់គូស្វាមីភរិយាក្មេងនេះ ដំបូន្មានដែលធានានូវជីវិតប្រកបដោយសុភមង្គលនិងគ្មានបញ្ហា ។

៤- តួយ៉ាងសុក្រិតរបស់យុត្តិធម៌

១- អ៊ីម៉ាមរបស់ជនក្រីក្រ

ទោះជាអ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام រស់នៅនឹងបញ្ហាធំៗក៏ដោយ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام តែងតែយកចិត្តទុកដាក់នឹងសេចក្តីត្រូវការនិងការត្រួតត្រារបស់ប្រជារាស្ត្រជានិច្ច ។

ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام កាន់កាប់ក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ(بيت المال)ដោយព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឯង ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនបង្ខំអ្នកណាម្នាក់ពីចំនួនថវិកាដែលខ្លួនត្រូវបាននោះទេ ទោះជាព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ដឹងច្បាស់ថាអ្នកនោះគុំកូនព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ក៏ដោយ ឬអ្នកនោះយកប្រាក់នេះទៅជួយពង្រឹងកម្លាំងសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ក៏ដោយ ។

ម្យ៉ាងវិញទៀត សារកក្តីរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام និងសាច់ញាតិរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនបានទទួលឯកសិទ្ធិលើសជនសាមញ្ញទេ ។ ចំណែកថវិការបស់ពួកគេសមស្របនឹងច្បាប់សាធារណៈដែលអនុម័តទៅលើមុស្លីមទាំងអស់នោះដែរ ។ ពោលឲ្យខ្លីគឺ ប្រពន្ធរណ្តុះ(ការរើសអើងរណ្តុះ)និងឯកសិទ្ធិដែលខ័លិហ្វប៊ីរូបមុនៗបានរក្សាទុកនោះនឹងត្រូវលុបចោលដោយអ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام ។

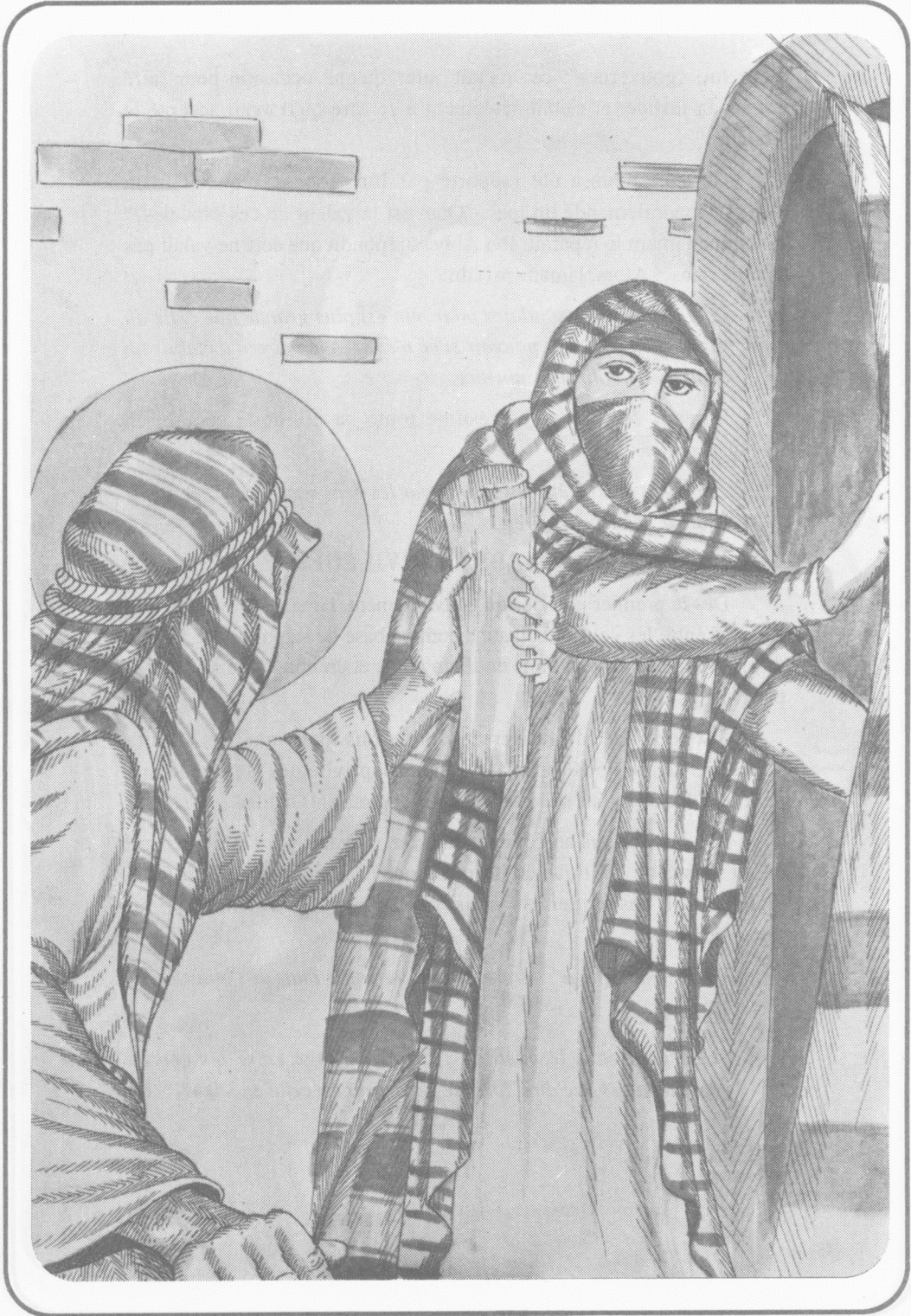
អ៊ីម៉ាមអាលី صلوات الله عليه والسلام ជាសម្ព័ន្ធមិត្តរបស់មហាជន ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ស្នើសូមឲ្យមន្ត្រីទាំងអស់របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ធ្វើដូចនេះដែរ ។ រាល់គ្រាដែលមន្ត្រីរូបណាមួយ ក្នុងចំណោមមន្ត្រីទាំងនេះ លំអៀងចេញពីមាតិកានេះពិតមែន ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មិនរុញរាដេញមន្ត្រីរូបនោះចោលឡើយ ។

ថ្ងៃមួយ ស្ត្រីម្នាក់ឈ្មោះសៅដ្កាស៊ុ(سودة)បានមកឆ្លងផ្លូវព្រះអគ្គមហាប្រមុខរបស់អ្នកមានសទ្ធា ខណៈដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام កំពុងធ្វើសក្តារបូជាអល់ឡោះហ្វ៊ី عز وجل ដើម្បីប្តឹងពីមន្ត្រីហ្វូតពន្ធពីរថីនាក់ ។ ដោយដឹងថាមានគេមកក្រោយខ្នងព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام អ៊ីម៉ាម صلوات الله عليه والسلام បានបង្ហើយការបំពេញនមស្ការព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ហើយបានបែរមករកនារីនោះ ភ្លាមដោយសូរយ៉ាងរាក់ទាក់ថា៖ "តើអ្នកមានធុរៈអ្វី?" ស្ត្រីនោះបានទូលដោយយំយែកថា៖ "ខ្ញុំម្ចាស់មកប្តឹងពីអ្នកហ្វូតពន្ធរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។" រឿងនេះធ្វើឲ្យអ៊ីម៉ាម صلوات الله عليه والسلام រើបអារម្មណ៍ណាស់ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យំ លើកដៃឡើងហើយបានទូលថា៖ "ព្រះម្ចាស់ عز وجل ទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំអើយ! ព្រះអង្គ عز وجل ទ្រង់ញាណច្បាស់ណាស់ថាទូលព្រះបង្គំជាខ្ញុំមិនបានបញ្ជាឲ្យប្រព្រឹត្តដោយអយុត្តិធម៌ចំពោះបាវបម្រើទាំងឡាយរបស់ព្រះអង្គ عز وجل ទេ!" ដោយបានដឹងថាសម្តីរបស់ស្ត្រីរូបនោះជាការពិតមែន ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានចេញបញ្ជាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរឲ្យដកតំណែងមន្ត្រីហ្វូតពន្ធដែលត្រូវចោទប្រកាន់នោះ ហើយបានចាត់ឲ្យស្ត្រីដដែលរូបនេះយកសំបុត្រនេះទៅឲ្យមន្ត្រីអ្នកហ្វូតពន្ធរូបនោះ ។ សៅដ្កាស៊ុបានត្រឡប់មកផ្ទះវិញដោយសមបំណង ។

ថ្ងៃមួយ ដំណឹងពីនគរបាស្ត្រីរ៉ោះត្តី(البصرة)បានធ្វើសេចក្តីរាយការណ៍ថាអភិបាលស្រុកនេះ ដែលមានឈ្មោះថា អ៊ីស្តម៉ាន អ៊ីបនូ ហ្គានិហ្វ បានយល់ព្រមទទួលការអញ្ជើញចូលរួមក្នុងការបរិភោគលៀងធុរកិច្ច ។ អ៊ីម៉ាម صلوات الله عليه والسلام បានធ្វើសារវែងមួយមកឲ្យគាត់ កាត់ទោសការប្រព្រឹត្តរបស់គាត់ ហើយបានដាស់តឿនគាត់ឲ្យប្រុងប្រយ័ត្នការ

អញ្ជើញប្រភេទនេះ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់ហើយប្រាប់ទៀតថាពួកអ្នកមានទ្រព្យដែលចាត់ចែងពិធីបែបនេះ ឡើងមិនមែនចង់បង្កើតមូលនិធិជួយទ្រទ្រង់ជនក្រីក្រទេ តែនេះជាសំណូកមួយប្រភេទនិងជាការស្តុកប៉ាន់ អភិបាល និងជាការស្វែងរកអាជ្ញានិងអំណាចនៅក្នុងស្រុក។

ការពិត លិខិតនេះសម្បូរដោយវិន័យសីលធម៌និងវិន័យនយោបាយ ហើយសមជាតួយ៉ាងសម្រាប់អំណាច អ៊ីស្លាម។

ពេលសង្ខេប អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام បាននិយាយជាមួយអ៊ីបនូ ហ្គានិហ្វ អភិបាលស្រុករបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ខ្ញុំមិននឹកស្មានថាលោកព្រមទទួលការអញ្ជើញរបស់ពួកដែលមិនអើពើនឹងជនក្រីក្រ ហើយបែរជាអើពើជនមានទ្រព្យវិញនោះទេ ។ មិនមែនទេឬ ម្នាក់ៗយកតម្រាប់តាមអ៊ីម៉ា និងមគ្គុទេសក៍របស់ខ្លួន ហើយបំភ្លឺខ្លួនឯងអាស្រ័យលើពន្លឺនឹងចំណេះចេះដឹងរបស់អ៊ីម៉ា និងមគ្គុទេសក៍នោះ! មិនមែនទេឬ អ៊ីម៉ារបស់អស់លោកពេញចិត្តនឹងការស្លៀកពាក់រហែករយៃ ពេញចិត្តនឹងបាយ(ក្រៀមក្រោះ)របស់ខ្លួន!"

ថ្ងៃមួយ គេបានសួរសារកម្នាក់របស់អ៊ីម៉ាអាលី صلوات الله عليه والسلام ឈ្មោះអាឌី អ៊ីបនូ ហ្គាទីម(عدي ابن حاتم) អំពីរឿងនយោបាយសង្គមកិច្ចរបស់អ៊ីម៉ាអាលី صلوات الله عليه والسلام ។ លោកបានថា៖ "ខ្ញុំបានឃើញថា នៅចំពោះមុខព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បុគ្គលមានអំណាចគ្រប់រូបទៅជាអន់ខ្សោយលុះគេបានវិនិច្ឆ័យឲ្យបុគ្គលនោះខុស ហើយបុគ្គលអន់ខ្សោយមានអំណាចលុះគេបានវិនិច្ឆ័យឲ្យខ្លួនត្រូវ ។"

អ៊ីម៉ាអាលី صلوات الله عليه والسلام មិនចាត់ទុកអំណាចជាធំទេ ។ សម្រាប់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام "គ្រប់គ្រង" មិនមែនអ្វីដែលលើសពីការធ្វើឲ្យយុត្តិធម៌បានរាលដាលសុសសព្វនោះទេ ។ អាស្រ័យហេតុនេះឯងដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ព្រមកាន់អំណាចនោះ ។

អ៊ីបនូ-អ្នកបាត់បានតំណាលប្រាប់យើង កាលអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام បានសួរលោកថា៖ "តើស្បែកជើងនេះថ្ងៃប៉ុន្មាន?" ខណៈដែលព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام កំពុងតែជួសជុលវា ។ អ៊ីបនូ-អ្នកបាត់បានឆ្លើយថាវាមិនថ្លៃណាស់ណាទេ ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សម្រាប់ខ្ញុំ ស្បែកជើងទាំងនេះមានតម្លៃជាងរដ្ឋបាលនិងអំណាចទៅទៀត ដែលគ្រាន់តែជាមធ្យោបាយសម្រាប់គាំទ្រច្បាប់ឬកម្ចាត់អំពើអយុត្តិធម៌ប៉ុណ្ណោះ ។"

អ៊ីម៉ាអាលី صلوات الله عليه والسلام បានអធិប្បាយនយោបាយសង្គមកិច្ចរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យ៉ាងខ្លីថា៖ "តើខ្ញុំអាចជាអ៊ីម៉ាសម្រាប់មនុស្សបានទេ ដោយមិនចូលរួមក្នុងការឈឺចាប់របស់ពួកគេនិងភាពក្រីក្ររបស់ពួកគេទេនោះ?"

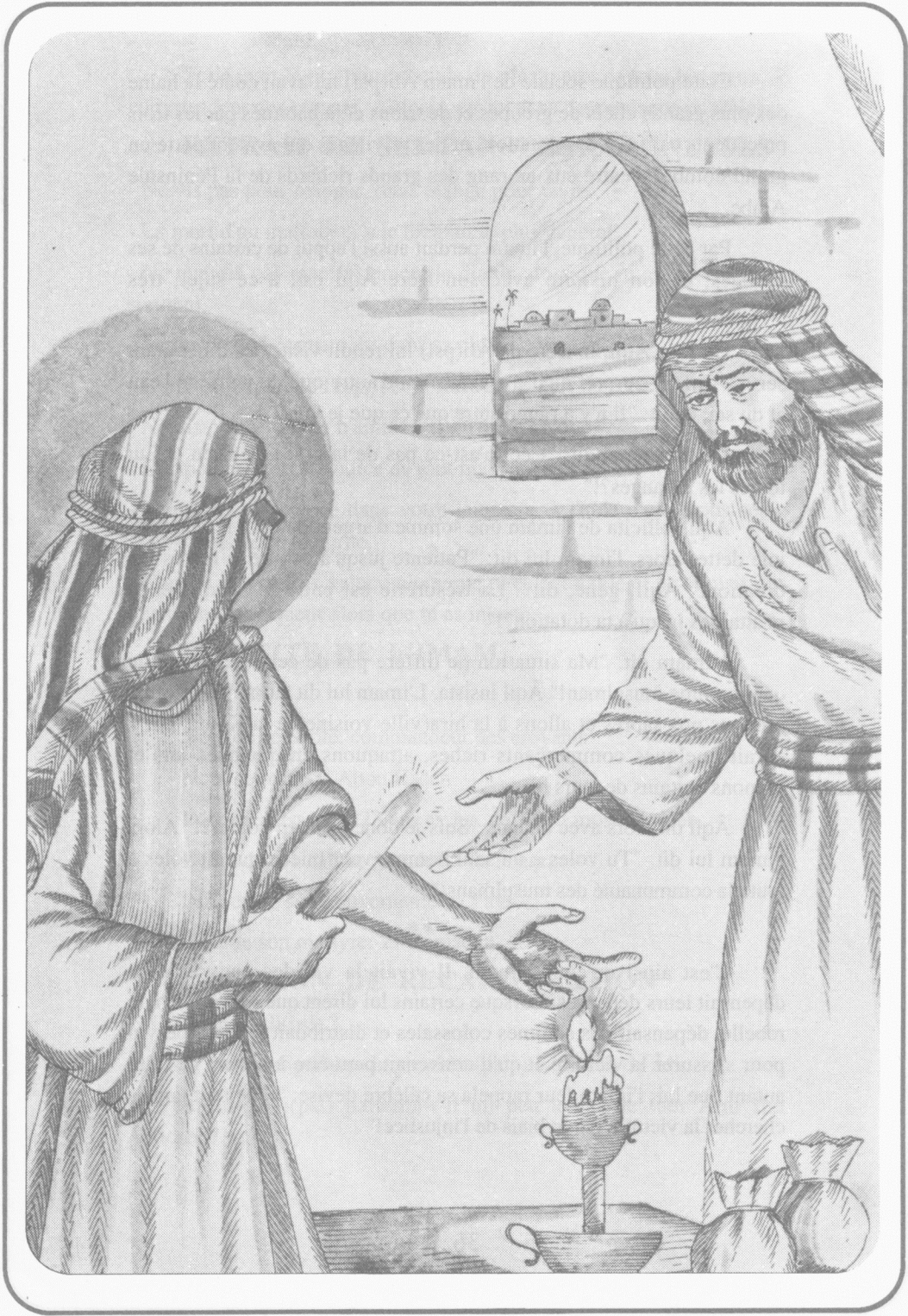
២-ការលុបបំបាត់ឯកសិទ្ធិ

ចាប់តាំងពីឡើងកាន់អំណាចថ្ងៃដំបូងមកម៉្លេះ អ៊ីម៉ាអាលី صلوات الله عليه والسلام បានប្រកាសថាមូលដ្ឋាននយោបាយរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام គឺភាពស្មើគ្នារវាងមនុស្ស និងយុត្តិធម៌ ។ ជនជាតិអាវ៉ាប់និងជនមិនមែនអាវ៉ាប់មិនខុសគ្នាទេ រៀបលែងតែពាក់ព័ន្ធនឹងជំនឿ ។

នយោបាយចែកប្រាក់ជំនួយទ្រទ្រង់ស្មើគ្នារបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បានធ្វើឲ្យអស់បុគ្គលដែលធ្លាប់តែមានឯកសិទ្ធិក្នុងការចែកប្រាក់ជំនួយទ្រទ្រង់ក្នុងជំនាន់ខ័លិហ្វបីមុននោះច្រួលច្របល់ ។

ពួកគេបានមកជួបព្រះអង្គមហាប្រមុខរបស់អ្នកមានសទ្ធា صلوات الله عليه والسلام សូមឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ត្រឡប់មករកនយោបាយចាស់វិញ ដោយសៀតសិកសម្តីថាវាអាចនាំមកនូវជ័យជំនះលើសត្រូវរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام យ៉ាងងាយស្រួល ។ តែចម្លើយរបស់អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ម៉ឺងម៉ាត់ណាស់ គឺ៖ "អស់លោកចង់ឲ្យខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ស្វែងរកជ័យជំនះដោយវិធី

អយុត្តិធម៌មែនទេ?" បន្ទាប់មកព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មានចន្លោះថា៖ "ប្រសិនបើប្រាក់នោះជាប់របស់ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام នឹងចែកឲ្យគេស្មើគ្នា ។ តែបើប្រាក់នេះជាប់របស់អស់ឡោះហ្នឹង, វិញនោះ ឲ្យខ្ញុំជាអ្វី?"

នយោបាយសង្គមកិច្ចរបស់អ៊ីម៉ាមាលី صلوات الله عليه والسلام នេះ បាននាំមកលើរូបព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام នូវទោសៈពីសំណាក់មេគណបក្សធំៗ និងពួកមេដឹកនាំកុលសម្ព័ន្ធដែលធ្លាប់តែបានទទួលប្រាក់ទ្រទ្រង់និងឯកសិទ្ធិពីខ័លិហូបីនាក់មុនៗ ដែលបានធ្វើឲ្យពួកគេបានក្លាយទៅជាអ្នកមានទ្រព្យធនលើសគេក្នុងឧបទ្វីបអាភ័ប ។

នយោបាយនេះបានធ្វើឲ្យព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បាត់បង់ការគាំទ្ររបស់ជនជំនិតព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام មួយចំនួន ។ រឿងរ៉ាវ

ពាក់ព័ន្ធនឹងបងប្រុសម្នាក់របស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ឈ្មោះអាគីល(عقيل) បានឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីរឿងនេះគឺ៖

ថ្ងៃមួយអាគីល បងប្រុសរបស់អ៊ីម៉ាអាលី صلوات الله عليه والسلام បានមកលេងព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ។ ពេលទទួលទានបាយ លោកបានភ្ញាក់ផ្អើលព្រោះតែមានតែនំបាំង ទឹកនិងអំបិលទេ ។ លោកបានថា៖ "មិនមានអ្វីផ្សេងពីអ្វីដែលខ្ញុំឃើញនេះទេ?" អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام មានវចនៈថា៖ "សេចក្តីប្រោសប្រណីនៅលើអល់ឡោះហ្ន៎ عز وجل មែនទេ?" អាគីលបានសូមប្រាក់ពីអ៊ីម៉ាអាលី صلوات الله عليه والسلام ដើម្បីសងបំណុល ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام បានតបថា៖ "សូមរង់ចាំទាល់តែខ្ញុំបានទទួលប្រាក់បៀវត្សសិន ។" អាគីលបានថា៖ "ឃ្នាំងប្រាក់នៅក្នុងដៃប្អូនឯងឲ្យបងចាំលុះបានទទួលបៀវត្ស?" អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام បានតបថា៖ "ខ្ញុំ صلوات الله عليه والسلام មិនខុសពីមុស្លីមដទៃទេ ។" អាគីលនៅតែទទួចសូម ។ អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام បានប្រាប់គាត់ថា៖ "យល់ព្រមទេ យើងយកដាវទៅកាន់ស្រុកហ្ន៎អ៊ី (ជិតស្រុកគូហ្វាស៊ូ) ។ នៅទីនោះមានអ្នកជំនួញមានៗច្រើននាក់ ។ យើងនឹងប្លន់ពួកគេយកទ្រព្យ ។" អាគីលនិយាយដោយប្រមាថថា៖ "យើងមកនេះក្នុងឋានៈជាចោរបុ?" អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ខ្ញុំមិនមានវចនៈថា៖ "បងលួចមនុស្សម្នាក់ប្រសើរជាងលួចសហគមន៍មុស្លីមទាំងមូល ។"

នេះគឺអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ។ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام រស់នៅជាជនក្រីក្រ ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام បរិច្ចាគទ្រព្យ ។ កាលណាមានគេថា មូអារីយ៉ាស៊ូ បុគ្គលបះបោរ ចាយវាយទ្រព្យយ៉ាងច្រើននិងសំណូកដើម្បីទិញជ័យជំនះ ហើយអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام គប្បីធ្វើដូច្នោះដែរ កាលនោះអ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام រំលឹកពួកគេដោយសុភាសិតរបស់ព្រះអង្គ صلوات الله عليه والسلام ថា៖ "ចូរកុំស្វែងរកជ័យជំនះដោយវិធីអយុត្តិធម៌ជាដាច់ខាត ។"

នេះគឺនយោបាយសង្គមកិច្ចរបស់បុគ្គលដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា លើសអស់បុគ្គលដែលមានសទ្ធាជ្រះថ្លា ព្រះអង្គគួបហាប្រមុខរបស់អ្នកមានសទ្ធាទាំងពួង អ៊ីម៉ា صلوات الله عليه والسلام ។

សម្រង់ព្រះវចនៈត្រចះត្រចង់

- ចូរកុំរស់ដើម្បីហូប តែចូរហូបដើម្បីរស់ ។
- មរណភាពរបស់ជនពាលមានប្រយោជន៍ទូទៅ ។
- ចូរកុំជេរប្រទេចមារឲ្យអ្នកផងឃើញ ខណៈដែលខ្លួនឯងជាមិត្តរបស់វាដោយលាក់បាំង ។
- មូលហេតុរបស់អ្នកនិពន្ធនៅលើស្ថាប័នប៉ាកកា ។
- មិត្តជាផ្នែកមួយនៃអារម្មណ៍ បងប្អូនជាផ្នែកមួយនៃបេះដូង ។
- ចូរកុំថាអ្វីដែលខ្លួនមិនចង់ឲ្យគេថាមកលើខ្លួន ។
- សេចក្តីឥតគួរសមជាដើមហេតុនៃសេចក្តីអាក្រក់ ។
- ចូរសិក្សាចំណេះវិជ្ជាពេលនៅក្មេងវ័យ វានឹងធ្វើឲ្យស្ងាត់ជំនាញពេលមានវ័យចំនាស់ ។
- ចូរជ្រើសយកចុះចាញ់ខណៈដែលអ្នកមានយុត្តិធម៌ក្នុងខ្លួន ។ ចូរកុំជ្រើសយកឈ្នះខណៈដែលអ្នកមានអយុត្តិធម៌ក្នុងខ្លួន ។

- នាម ៖ អាលី
- នាមល្បីល្បាញ ៖ ព្រះអគ្គមហាប្រមុខ
- នាមគោរព ៖ អាប៊ូ អាល់-ហ្គាសាន់
- ថ្ងៃកើត ៖ ២៣ឆ្នាំមុនសករាជហ្គីចូរ៉ោះត្តី ថ្ងៃទី ១៣ ខែរ៉យ៉ាប៍
- ថ្ងៃឡើងកាន់ខ័លីហ្គាស៊ុន ៖ ឆ្នាំទី៣៥នៃសករាជហ្គីចូរ៉ោះត្តី
- កាលបរិច្ឆេទកាន់ខ័លីហ្គាស៊ុន ៖ ៥ ឆ្នាំ
- ថ្ងៃទទួលទុក្ករៈកម្ម ៖ ថ្ងៃទី ២១ ខែរ៉ម៉ាដ្លុន ឆ្នាំទី៤០នៃសករាជហ្គីចូរ៉ោះត្តី

